



Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.35/2023/58. szám

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. június hó 1. és 6. napjain megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2023. június hó 15. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. június hó 13. napján kelt 6.B.1945/2021/390. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

Valamennyi költségvetést károsító bűncselekménynél mellőzi a Btk.396.§ (1) bekezdés b./ pontra való utalást és helyette Btk.396.§ (1) bekezdés a./ pontját tünteti fel, mellőzi továbbá a folytatólagos elkövetésre utalást is.

Terhelt3 III.r. vádlott II. tényállási pontban foglalt cselekménye egységesen bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a./ pont (4) bekezdés b./ pont) minősül.

I.r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre enyhíti.

Terhelt3 III.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

Terhelt4 IV.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre csökkenti.

Terhelt6 VI.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre enyhíti. A közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A szabadságvesztés végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti.

A vádlottat 5 (öt) évre eltiltja a jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozás gyakorlásától.

Terhelt9 IX.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 2 (kettő) évre enyhíti, annak végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti.

Mellőzi a vele szemben kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetését.

Terhelt11 XI.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 (egy) év 4 (négy) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt15 XV.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 1 (egy) év 4 (négy) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt16 XVI.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt19 XVIII.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt20 XIX.r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 4 (négy) évre enyhíti, mellőzi a vele szemben kiszabott pénzbüntetést.

Terhelt21 XX.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Esetében a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000,- (egyezer) Ft-ban állapítja meg. Az így összesen kiszabott 200.000,- (kettőszázezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 IV.r., Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r., Terhelt7 VII.r., Terhelt8 VIII.r., Terhelt9 IX.r., Terhelt11 XI.r., Terhelt15 XV.r., Terhelt16 XVI.r., Terhelt19 XVIII.r., Terhelt20 XIX.r. és Terhelt21 XX.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Terhelt1 I.r. vádlott lakcíme megváltozott, új címe: cím1.

Terhelt6 VI.r. vádlott tartózkodási helye: cím2.

Terhelt8 VIII.r. vádlott korábbi lakcíme megszűnt, új lakcíme cím14

Terhelt9 IX.r. vádlott értesítési címe megváltozott, új címe cím3.

Terhelt16 XVI.r. vádlott értesítési címe korábbi lakcím cím4.

A másodfokú eljárás során felmerült 309.120,- (háromszázkilencezer-százhusz) Ft bünyügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. június hó 13. napján kihirdetett, a felülbírálat tárgyát képező 6.B1945/2012/390.számú ítéletével

[2] Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés b) pont] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§].

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[3] Terhelt2 II. r. vádlottat az ellene társtettesként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntette [Btk.396.§ (1) bekezdés a) és b) pont, (3) bekezdés a) pont], társtettesként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntette [Btk.396.§ (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége [Btk. 345.§] miatt emelt vád alól felmentette.

[4] Terhelt3 III.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396.§ (1) bekezdés a) és b) pont, (3) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396.§ (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396§ (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] és 4 rendbeli, 3 esetben bűnsegédként, egy esetben tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§] állapította meg.

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év 2 hónap próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[5] Terhelt4 IV. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396§ (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint 2 rendbeli, egy esetben bűnsegédként, egy esetben tettesként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345.§] állapította meg.

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Kimondta, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[6] Terhelt5 V. r. vádlottat felbújtóként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés b) pont], felbújtóként folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], 2 rendbeli, egy esetben folytatólagosan, egy esetben felbújtóként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], 13 rendbeli felbújtóként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], -melyből 6 rendbeli kísérlet-, valamint 17 rendbeli folytatólagosan - 16 esetben felbújtóként - elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §] mondta ki bűnösnek.

Ezért halmazati büntetésül 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 500 napi tétel pénzbüntetésre, valamint mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 10.000 forintban határozta meg. Kimondta, hogy legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról, valamint arról, hogy a kiszabott 5.000.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[7] Terhelt6 VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés b) pont], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], 14 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében

[Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] – melyből 6 rendbeli kísérlet – és 17 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre, valamint mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 3.000 forintban határozta meg. Kimondta, hogy legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról, valamint arról, hogy a kiszabott 900.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[8] terhelt7 VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés b) pont], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], 14 rendbeli -7 esetben felbújtóként, 7 esetben bűnsegédként - folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] – melyből 6 rendbeli kísérlet - valamint 17 rendbeli - 9 esetben felbújtóként, 7 esetben bűnsegédként - folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §]. Ezért halmazati büntetésül 2 év 2 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, valamint mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Kimondta, hogy legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, valamint arról, hogy a kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[9] Terhelt8 VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], valamint bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 120 óra közérdekű munkára ítélte. Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról akként rendelkezett, hogy egy napi előzetes fogvatartás négy óra közérdekű munkának felel meg. Rendelkezett arról is, hogy amennyiben a VIII. r. vádlott munkakötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, úgy a közérdekű munkát, illetve annak hátralévő részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[10] A vádlottat az ellene bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés a) pont], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint 14 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] –

melyből 11 rendbeli kísérlet –, valamint 16 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége [Btk. 345. §] miatt emelt vád alól felmentette.

[11] Terhelt9 IX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], 14 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] – melyből 6 rendbeli kísérlet –, valamint 15 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 2 év 4 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 250 napi tétel pénzbüntetésre, valamint mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Kimondta, hogy legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, valamint arról, hogy a kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[12] Terhelt10 X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetének kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 500 napi tétel, 2.000 forint napi tétel összegű, összesen 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatásáról.

[13] Terhelt11 XI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, egy esetben tettesként, egy esetben bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetének kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint 2 rendbeli - egy esetben tettesként, egy esetben bűnsegédként - folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[14] Terhelt12 XII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetének kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 160 óra közérdekű munkára ítélte. Rendelkezett arról, hogy amennyiben a XII. r. vádlott munkakötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, úgy a közérdekű munkát, illetve annak hátralévő részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[15] Terhelt15 XV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §]. Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[16] Terhelt16 XVI. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetének kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], továbbá 2 rendbeli folytatólagosan - egy esetben bűnsegédként - elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §] állapította meg.

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[17] Terhelt19 XVIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli - egy esetben tettesként, egy esetben bűnsegédként -, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], valamint 2 rendbeli - egy esetben tettesként, egy esetben bűnsegédként -, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[18] Terhelt20 XIX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés b) pont], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont], 14 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] – melyből 6 rendbeli kísérlet –, valamint 17 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[19] Terhelt21 XX. r. vádlott bűnösségét 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] – melyből 2 rendbeli kísérlet –, valamint 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználás vétségében [Btk. 345. §] állapította meg.

Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban határozta meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott 4.00.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[20] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek jogi sorsáról és a bűnügyi költségről.

[21] Az elsőfokú bíróság ítélete Terhelt12 XII. r. vádlott tekintetében 2022. június 16. napján jogerőre emelkedett.

[22] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész Terhelt2 II.r. vádlott felmentése és Terhelt8 VIII. r. vádlott részfelmentése miatt a bűnösségük megállapításáért, a II.r. vádlottal szemben büntetés kiszabásáért, egyebekben Terhelt1 I.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 IV.r., Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r., Terhelt7 VII.r., Terhelt8 VIII., Terhelt9 IX.r., Terhelt11 XI.r., Terhelt16 XVI.r, Terhelt19 XVIII.r., Terhelt20 XIX.r. és Terhelt21 XX.r. vádlottakkal szemben a büntetésük súlyosításáért, az I., III-IV., XI., XVI., XVIII. és XX.r. vádlottak esetében az előzetes mentesítésük mellőzéseért, a XV.r. vádlottal szemben csak az előzetes mentesítés mellőzéseért fellebbezett.

[23] Az I.r. vádlott védője a tényállás megalapozatlansága, téves megállapítása miatt felmentésért, vagylagosan enyhítésért,

[24] a III.r. vádlott védője felmentésért,

[25] az V.r. vádlott és védője teljeskörűen, elsődlegesen hatályon kívül helyezésért, másodlagosan bizonyítottság hiányában felmentésért, harmadlagosan enyhítésért,

[26] a VI.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, harmadlagosan hatályon kívül helyezésért,

[27] a VII.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítésért,

[28] a IX.r. vádlott és védője elsődlegesen hatályon kívül helyezésért, másodlagosan felmentésért, harmadsorban enyhítésért,

[29] a X.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,

[30] a XVIII.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítésért,

[31] a XIX.r. vádlott és védője felmentésért,

[32] a XX.r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítésért fellebbezett.

[33] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.381/2013/7. számú átiratában a VIII. rendű vádlottal szemben hozott részfelmentő rendelkezések elleni, valamint a XIX. rendű vádlottal szemben bejelentett ügyészi fellebbezésnek a foglalkozástól eltiltás kiszabására vonatkozó részét visszavonta, egyebekben az ügyészi fellebbezést fenntartotta, azzal, hogy a védelmi fellebbezések nem alaposak.

[34] Bejelentette, hogy a fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében teljes, a jogorvoslatok nyilvános ülésen bírálhatók el, amelyen az ügyész részt vesz.

[35] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során nem követett el olyan eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemére kihatással lett volna, illetve amelyek orvoslására az elsőfokú eljárásban ne került volna sor.

[36] A bíróság összetételét illetően észrevételezte, hogy a törvényszék egyes bíróként járhatott volna el a 2018. szeptember 26-tól 2019. május 27-ig tartó időszak alatt, az ülnökökkel való "túlbiztosítás" relatív eljárási szabálysértésnek minősül, amelynek az ügy elbírálására érdemi kihatása nem volt.

[37] A 2022. május 25-én tartott tárgyaláson ugyanakkor a törvényszék nem volt törvényesen megalakítva, az egyesbíróként történő eljárással megvalósított abszolút eljárási szabálysértést azonban a következő tárgyalási napon a törvényszék orvosolta, visszatért a társasbíráskodásra és a korábbi tárgyalások anyagát megismételte. Minderre figyelemmel a másodfokú érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályja nincs.

[38] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a történeti tényállás túlnyomórészt mentes a megalapozatlansági okoktól, pusztán II. rendű vádlott tudattartalma tekintetében tartalmaz téves ténybeli következtetésből eredő részleges megalapozatlanságot. Az elsőfokú bíróság II. rendű vádlott szerepének értékelésekor figyelmen kívül hagyta, hogy vezető tisztségviselőként a gazdasági társaság érdekében való elvárható gondossággal eljárás alapvető követelmény volt vele szemben, tisztában kellett lennie a cég gazdálkodásával vagyoni helyzetével az ügyvezetőként aláírt dokumentumok tartalmával, az abból eredő jogokkal, kötelezettségekkel, és mint vezető tisztségviselő felelősséggel tartozott a cégek valós adóbevallásáért is. I. és II. rendű vádlottak házastársak, ezért nem fogadható el érdektelen vallomásként az I. rendű vádlottól a házastársát menteni igyekvő előadása már csak azért sem, mert II. rendű vádlott saját vallomása szerint is volt, hogy ügyvezetőként aláírt néhány dolgot. Alappal nem hivatkozhat arra, hogy nem vett részt a cégek ügyvezetésében, nincs adat arra, hogy csupán nevét adta volna vádbeli cégekhez.

[39] Mindezek okán az ítéleti tényállást akként szükséges pontosítani, hogy a cég1 és cég2-vel kapcsolatban leírtakat nemcsak I. rendű, hanem II. rendű vádlott is elkövette, a bűnös tudattartamának hiányára tett megállapítás a tényállásból mellőzendő.

[40] Ekként a részleges megalapozatlanság helyes ténybeli következtetéssel a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető, a tényállás a felülbírálat számára irányadóvá tehető. Az így megállapított tényekből további tényre helyes következtetés útján II. rendű vádlott bűnössége - I. rendű vádlottéhoz hasonlóan - folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (5) bekezdés b) pont) és 2 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §) megállapítható, amely cselekményeket a vádlottak társtettesként követték el.

[41] Ezért II.rendű vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés, pénzbüntetés és foglalkozástól eltiltás kiszabása, továbbá az I. rendű vádlott által viselendő bűnügyi költség megosztása indokolt. A büntetés kiszabásakor javára enyhítő körülményként vehető figyelembe a jelentős időmúlás, büntetlen előélete, a két kiskorú gyermek eltartása, ezzel szemben súlyosít a kettőnél több bűncselekmény halmazata, a költségvetési csalás többszörös minősítése és a társas elkövetés.

[42] A törvényszék okszerűen következtetett a további vádlottak bűnösségére, a tényállás alapját a vádlotti és tanúvallomások, okirati bizonyítékok és szakvélemények adatai képezték.

[43] Indokolási kötelezettségének eleget tett, részletesen kifejtette, hogy milyen adatokra, tényekre, körülményekre alapozta a büntetőjogi felelősség vizsgálatát, azokból helytálló következtetéseket vont le a bűnösséget tekintetében.

[44] A felmentésre irányuló védelmi fellebbezések megalapozott és kellően megindokolt történeti tényállás mellett a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek, a felülmérlegelés tilalmába ütközik a bizonyítékok mikénti mérlegelését keresztül a megállapított tényállás támadása.

[45] Az irányadó tényállás alapján a vádbeli cselekmények jogi minősítése és az elkövetői alakzatot megállapítása azzal a kiegészítéssel törvényes, hogy II. rendű vádlott bűnösségének megállapítására figyelemmel I. rendű vádlott cselekményeit is társtettesként elkövetett.

[46] Az elsőfokú bíróság - V.-IX. és XIX. rendű vádlott a kivételével - nem tévedett a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásakor, a vádlottak büntetése kellően méltányos és a belső arányosságnak is megfelel, ugyanakkor I., III- IV. rendű, XI. rendű XV-XVI. rendű, XVIII. rendű és XX. rendű vádlottak nem érdemesek az előzetes mentesítésre. Az elsőfokú bíróság esetükben ugyanazokat a szempontokat értékelte előzetes mentesítésben részesítéskor, mint amelyekkel a végrehajtásban felfüggesztett börtönbüntetést is indokolta, vagyis kétszeresen értékelte azokat, a kiszabott büntetés így nem szolgálja a büntetési célokat, ezért az érintett vádlottak esetében az előzetes mentesítés mellőzése indokolt.

[47] Ezen túlmenően az V., VI., VII., VIII., IX. és XIX. rendű vádlottak büntetését az ügyészség eltúlzottan enyhének ítélte meg. Kifejtette, hogy a lánc-számlázási folyamat csúcsát jelentő áfacsalási tevékenységet kézben tartó V. rendű vádlott, és a neki ebben segítséget nyújtó VI., VII., IX. és XIX. rendű vádlottal szemben csak a szabadságvesztések felemelésével és az ahhoz igazodó tartamú közügyektől eltiltással érheti el a büntetés célját az elsőfokú ügyészi fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtett indokokra tekintettel.

[48] A VIII. rendű vádlottal szemben kiszabott 120 óra közérdekű munka teljes mértékben súlytalanná tekinthető, bűnössége nem különbözik a 3. szinten lévő vádlott-társak bűnösségétől, az írásbeli ügyészi fellebbezésben említett helyes indokok alapján esetében is

próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés, foglalkozástól eltiltás és pénzbüntetés kiszabása indokolt.

[49] A IX. és XIX. rendű vádlott a kivételével - akik sem cégtulajdonosok, sem gazdasági társaság ügyvezetői nem voltak - a többi vádlottal szemben a foglalkozástól eltiltás alkalmazásának törvényi feltételei fennállnak, a vádbeli gazdasági társaságok vezetőiként e foglalkozást felhasználva, hosszú időn keresztül az állami költségvetés tettesként vagy bűnsegédként megkárosító vádlottakkal szemben az időmúlástól függetlenül indokolt ezt a büntetést is kiszabni.

[50] Az ügyészség szerint XV. rendű vádlottal szemben is indokolt lenne e büntetés alkalmazása azonban esetében beállt a súlyosító tilalom, az ügyészi fellebbezés csak az előzetes mentesítés mellőzésére irányul.

[51] Végül VI. rendű vádlottal szemben nem cégvezetőként, hanem azért indokolt a büntetés alkalmazása az ítéleti tényállás szerint foglalkozása felhasználásával, ügyvédként követte el a vád tárgyává tett bűncselekményeket.

[52] Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesnek ítélte, azzal, hogy a II. rendű vádlott bűnösségének megállapítása esetén az I. rendű vádlott terhére megállapított bűnügyi költséget közösen viseljék.

[53] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét - a tényállás kismértékű pontosítását követően - a Be. 606. § (1) alapján változtassa meg akként, hogy II. rendű vádlott bűnösségét állapítsa meg, vele szemben szabjon ki büntetést és kötelezze bűnügyi költség viselésére, I. rendű vádlott cselekményét társtettesként elkövetettként minősítse, az I., III- IX., XI., XVI- XX. rendű vádlottak büntetését súlyosítsa, az I., III- IV., XI., XV- XVI., XVIII. és XX. rendű vádlottak előzetes mentesítésben részesítését mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[54] Terhelt I. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú ítélet az I. rendű vádlottat érintő részében megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, indokolása iratokkal alá nem támasztott megállapításokat tartalmaz.

[55] Kifejtette, hogy a törvényszék az ítéleti tényállást kizárólag használt, bálás ruhák vonatkozásában rögzítette és nem foglalkozott azzal a ténnyel, hogy az I. rendű vádlott által képviselt cégek gazdasági ügyleteiről szóló bizonylatok kizárólag új gyermekruházat kereskedelemről szólnak, ilyen értelemben a bálásruha kereskedelemmel összefüggésben felvett bizonyításnak nincs relevanciája, védencét ez a tevékenységi kör ugyanis nem érintette. Eszerint I. rendű vádlott tekintetében a törvényszék egyrészt iratellenesen hivatkozik védence tekintetében a bálásruhákra vonatkozó bizonyítékok tartalmára, másrészt ezekből a bizonyítékokból a gyermekruházatra vonatkozóan téves következtetéseket vont le.

[56] Emellett az ítéletben hivatkozott bizonyítékok nem támasztják alá, hogy I. rendű vádlott bármilyen láncolatban, áfacsalásban részt vett volna. A büntetőeljárás során végig hangsúlyozásra került, hogy védenca mindkét cége tényleges gazdasági tevékenységet végzett.

[57] Az ítélet nem ad választ arra, hogy amennyiben a cégek nem voltak a szervezeti hierarchia részei, akkor milyen bizonyítékok alapján, milyen ténybeli alapon lehet megállapítani, hogy I. rendű vádlott másokkal bünszövetségre lépett volna. Az ítélet a vádlott két cégét több ízben is kivételként jelöli meg, és a vádlott sem illeszkedett bele abba az elkövetői körbe, amelybe a törvényszék végül mégiscsak beillesztette.

[58] A törvényszék a bizonyítékok mérlegelése alapján kiindulási pontként arra a ténybeli következtetésre jutott, hogy egyáltalán nem volt áru, amit a vádlott megtekinthetett, ennek megfelelően a cégek sem vásároltak a vádban feltüntetett társaságoktól, mivel azok sem rendelkeztek a bizonylatok szerint értékesített termékekkel.

[59] A törvényszék ugyanakkor figyelmen kívül hagyta, hogy egyes bizonyítékok egyértelműen arra utalnak, hogy volt áru, a 2006-os év tekintetében maga Terhelt⁷ VII.r. vádlott állítja ezt, ehhez képest felderítetlen maradt, hogy a kezdeti időszakban, amíg volt áru az milyen volt és meddig folyt a kereskedelem. Amennyiben volt áru akkor arról nem lehet beszélni, hogy ténylegesen árumozgás nélkül csak számlázás történt. A törvényszék fiktív termékértékesítésről beszél, holott amikor I. rendű vádlott elsőként kapcsolatba lépett szállítóival - 2006. júniusában -VII. rendű vádlott vallomása szerint is volt kereskedelem. Amennyiben az később fiktívvé vált, úgy az I. rendű vádlott nem ismerhette fel, ahogyan a körhinta csalásra utaló jeleket sem.

[60] A védő hangsúlyozta, védencének bizonyítottan semmilyen kapcsolata nem volt a vádbeli cselekmény más szereplőivel, a cég hálózatnak nem volt része.

[61] A vádlott által vezetett társaságok rendelkeztek a gazdasági tevékenység folytatásához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, velük kapcsolatban cáfolhatók azok a különös körülmények és ismérvek, amelyeket bíróság a többi cég esetében felsorakoztatott.

[62] A vádlott által képviselt cégek valóban kapcsolatban álltak az cég1, cég2 és cég28-vel, azonban nem bizonyított, hogy I. rendű vádlott a kapcsolat létrejöttékor a bűncselekmény elkövetésének szándékával lépett volna fel.

[63] A védő rámutatott arra is, hogy a kereskedelem megkezdésekor - 2006. június - a szakértői vélemény szerint az cég4. még számlát nem állított ki.

[64] A törvényszék adós maradt annak magyarázatával is, hogy I. rendű vádlott kívül volt bünszövetségben. A bizonyítékok szerint sem V., sem VI., sem VII. rendű vádlottal nem volt kapcsolatban, kizárólag III. rendű és IV. rendű vádlottat, valamint az eljárás közben elhunyt idősebb tanú4t ismerte, III. rendű vádlott cégével a kapcsolatot ráadásul a cég ügyvezetőjének lányával tanú30-vel vette fel, akivel szemben vádemelés nem történt.

[65] A védő ítéltáblai egyedi ügyekben hozott határozatokat idézve mutatott rá arra, hogy a mérlegelés körébe kell vonni valamennyi releváns bizonyítékot és azokat a logika szabályainak megfelelően kell mérlegelni és értékelni, amennyiben az elsőfokú bíróság valamennyi releváns tény nem értékelt úgy ítélete megalapozatlan. Helytelen következtetés esete állapítható meg, ha a bíróság a már megállapított tényekből a logika szabályait megszegve von következtetést további tényekre.

[66] A büntetés enyhítésére irányuló indítvány indokolásában a védő rámutatott arra, hogy a törvényszék a büntetés kiszabásánál leginkább a rendkívüli időmúlás tartotta szem előtt és védence esetében a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával járt el, megállapítva, hogy a bünteteskiszabás elveire figyelemmel a vádlottal szemben túl szigorú lenne az 5 évi szabadságvesztés.

[67] Míg a törvényszék a súlyosító és enyhítő körülményeket felsorolta, addig a büntetés kiszabása körében rendelkezésre álló tényeket és enyhítő körülményeket nem megfelelő súllyal értékelte. Erre figyelemmel - amennyiben az ítéltábla a tényállást védence tekintetében megalapozottnak tartja - úgy a büntetés kiszabása körében még nagyobb súllyal kell enyhítő körülményként értékelni védence büntetlen előéletét, a bűncselekmény elkövetése óta eltelt jelentős időmúlást, továbbá azt, hogy rendezett személyi körülmények között él, hasznos tagja a társadalomnak. Jelezte, hogy védence 2008. óta áll büntetőeljárás hatálya alatt, amennyiben az eljárás az alkotmányos követelményekkel összhangban ésszerű időn belül befejeződött volna, mostanra a törvényszék által kiszabott büntetés és annak felfüggesztése is letelt volna. Védence az egész eljárás során együttműködő volt, a büntetőügy elhúzódása olyan eljárási okai voltak, amelyek számára nem róható fel.

[68] Mindezen okból elsődlegesen indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 604. § (1) alapján az elsőfokú ítéletet változtassa meg és védecét mentse fel, másodlagosan amennyiben nem menti fel, úgy állapítsa meg, hogy a vádlott magatartása nem irányult bűnszövetség létrehozására, harmadlagosan a kiszabott büntetést enyhítse.

[69] Terhelt2 II. rendű vádlott védője az ügyészi fellebbezésre tekintettel írásbeli észrevételt terjesztett az ítéltábla elé.

[70] Eszerint téves az állítás, hogy I. és II. rendű vádlottak házastársak voltak és téves az az ügyészi következtetés is, amely a házasság tényéből kíván II. rendű vádlott tudattartamára következtetést levonni. A vádlottak valójában sosem volt házastársak, I. rendű vádlott hajadon, míg II. rendű vádlott nő.

[71] A Fővárosi Főügyészség a Ptk. a vezető tisztségviselőkkel szembeni kártérítési felelősségére való hivatkozása súlytalan, a vádlottak munkamegosztása alapján II. rendű vádlott nem felelt az adóbevallás benyújtásáért, sem a társaságok pénzügyi működéséért. Ügyvezetői megbízatása egyfajta mögöttes, kisegítő jelleggel bírt, ügyvezetőként nem volt elsődleges kizárólagos felelőssége. Alappal hivatkozott arra, hogy nem vett részt az ügyvezetésben, tényleges ügyvezetői feladatokat nem látott el, ezt nemcsak I. rendű vádlott, hanem a tanúként meghallgatott alkalmazottak is alátámasztották. A

bizonyítási eljárás megerősítette, hogy a vád tárgyává tett értékesítésekben nem vett részt, dokumentumot nem írt alá, számlát nem állított ki, a meghallgatott személyek közül senkit sem ismert és azok sem ismerték őt. Valójában minden bizonyíték azt támasztja alá, hogy a vádbeli cselekményekben nem vett részt, mindössze a társaságok kiskereskedelmi tevékenységét végezte és e körben hozott ügyvezetői döntéseket.

[72] Az ügyészség a fellebbezés során a vádlott tudattartalma tekintetében megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, az ugyanis, hogy II. rendű vádlott ügyvezető volt, nem jelenti azt, hogy a teljes rálátása volt az egész cég működésére. I.rendű vallomása megerősíti, miszerint pénzügyi, üzleti döntésekben II. rendű vádlott nem vett részt, a bevallások benyújtásával nem kellett foglalkoznia, a beszámolókat nem ő készítette el, azonban egyetlen esetben sem szerepel a neve és aláírása.

[73] Önmagában az ügyvezetői minőség még nem elégséges a bűncselekmény elkövetésének bizonyítására.

[74] A védő észrevételezte továbbá, hogy az adóhatósági eljárásban sem merült fel semmilyen bizonyíték arra, hogy a vizsgálat alá vont ügyletekben védence részt vett volna, nem vált ismertté olyan adat, körülmény vagy bizonyíték, amely az ügyletekben való részvételét igazolná.

[75] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékokból helyes következtetést levonva, az okiratokkal egyezően helytállóan rögzítette, hogy a cég1 és cég2-vel kapcsolatban leírtakat II. rendű vádlott nem követte el, a társaságok tényleges ügyvezetését nem látta el.

[76] A védő a Be. 591. § (1) bekezdés felhívásával a felülmérlegelés tilalmára hivatkozott jelezve, hogy az ügyészség fellebbezésében új tény nem állított, új bizonyítékokra nem hivatkozott, ezért II. rendű vádlott tekintetében a másodfokú bíróság nem értékelheti eltérően az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékokat. Nem helytálló a főügyész véleményben foglalt azon álláspont, miszerint a II. rendű vádlott bűnössége megállapítható, és nem helyes a terhére róható bűncselekmény minősítése sem. Az ügyészi fellebbezéssel ellentétben II. rendű vádlott a bűncselekményeket nem követte el, a vádlottak közül kizárólag üzlettársát, I. rendű vádlottat ismerte.

[77] A védő az észrevételben jelzettek okán kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet II. rendű vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[78] Terhelt3 III.rendű vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában az elsőfokú ítélet kihirdetésekor szóban bejelentett, védence felmentését célzó fellebbezését fenntartotta, másodlagosan kiegészítette azt a kiszabott büntetés enyhítésére vonatkozó fellebbezéssel, kérve a kiszabott büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés elutasítását is.

[79] Szerinte a bíróság védenca esetében az ítéleti tényállást olyan szükséztván és részben iratellenesen indokolta, hogy az a minden kétséget kizáró bizonyításra nem alkalmas, így vele szemben felmentő ítéletet kell hozni.

[80] Fenntartva az elsőfokú eljárás során védőbeszédében elmondottakat, azt fejtette ki, hogy a III. rendű vádlott ügyvezetése alatt álló gazdasági társaságok az ítéleti tényállásban írtakkal ellentétben tényleges gazdasági tevékenységet végeztek. Mind a utca3 raktárban, mind helyiséglen a garázs-raktárban jelentős mennyiségű, főként használt ruha forgott, ezekkel a vádlott cégei aktívan kereskedtek. Mindkét raktárhelyiség alkalmas volt akár bálás, akár más kiserelésű ruházati termékek tárolására, leválogatására, csomagolására.

[81] Hozzátette, a vádbeli időszakban használt ruhákat tartalmazó bálák válogatása és jó állapotú termékek akár újként, újszerűként történő értékesítése kifejezetten elterjedt és szerencsés esetben igen jövedelmező vállalkozás volt, védenca ezt a piaci lehetőséget használta ki. Mindezt elsősorban terhelő I. rendű vádlott vallomása támasztja alá, aki beszámolt arról, hogy a III. rendű vádlott ügyvezetése alatt álló vállalkozástól új, főként gyermekruhákat vásárolt nagyobb mennyiségben. A törvényszék e vallomását mérlegelési jogkörben elvetette, de arra nem adott magyarázatot miért utasítja el a III. rendű vádlott cégével kapcsolatos, ártatlanságát igazoló vallomását, holott II. rendű vádlottat gyakorlatilag I. rendű vádlott vallomása alapján mentette fel, abban a kérdésben őt szavahihetőnek tartva.

[82] A védő a bizonyítékok értékeléséről szóló, védenccét illető részeket idézve foglalta össze miszerint sem VII. rendű, sem VIII. rendű, sem más vádlott nem tett védenccét terhelő vallomást, a telefon lehallgatások során III. rendű vádlott neve el sem hangzik.

[83] Az ítélet indokolása részletesen tartalmazza, hogy milyen körülmények között lehet következtetni a körhinta vagy lánc áfa csalások elkövetésére, konkrétumok szintjén azonban III. rendű vádlottira kifejezett iratellenes módon tesz terhelő megállapítást.

[84] Az ítélet indokolásából kiderül, hogy cégei nevében lánya, tanú30 nyilatkozott, mint a cég ügyintézője, és az eljárás iratanyagából egyértelműen kiderül, hogy őt többen ismerték - I. és VII. rendű vádlott is vele kötött üzletet -, és arra is adat van, hogy szerepet játszott a banki be- és kifizetéseknel. Ehhez képest a vádlottak és tanúk Terhelő III. rendű vádlottat vagy nem ismerték, vagy csak annyit tudtak arról, hogy ő tanú30 édesanyja.

[85] A védő szerint az igazságügyi szakértői vélemény védenca tekintetében nem használható fel, mert eleve abból kiindulva készült, hogy a cégek nem folytattak tényleges gazdasági tevékenységet, melyet a fentiek szerint számos bizonyíték cáfol.

[86] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem tudta felállítani a bizonyítékoknak azt a logikailag zárt láncolatát, amely bizonyítaná védenca bűnösségét. Kétségtelen, hogy az sem bizonyított - mert erre részletes bizonyítást nem is lehetett volna lefolytatni -, hogy minden egyes számla mögött valós gazdasági tevékenység állt, az ilyen bizonytalanságot ugyanakkor az általános bírói gyakorlat és az eljárási törvény alapján a vádlott javára kell értékelni.

[87] A védő szerint abban az esetben, ha az ítéltábla mégis megállapítja a védenca bűnösségét, úgy feltétlenül orvosolni kell az ítéletben felsorolt enyhítő körülmények hiányosságát. A vádlott életkora - hiszen 77 éves - önmagában nyomós enyhítő körülmény kell legyen, ráadásul súlyos egészségkárosodása a hatóság előtt is ismert. Számára már egy pár hetes elzárás is halálos ítéletet jelentene, ezért másodlagos indítványként a kiszabott szabadságvesztés büntetés és annak próbaideje jelentős enyhítését, valamint vagyontalanságára, a nyugdíját terhelő tartozására figyelemmel a pénzbüntetés mérséklését, valamint legalább 24 havi részletfizetési kedvezmény engedélyezését kérte.

[88] Terhelt5 V. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen a Be. 604. § (1) c) pontra hivatkozva az ítélet hatályon kívül helyezését és a cb) pont alapján az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

[89] Másodlagosan indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg és a vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában mentse fel.

[90] Harmadlagosan a kiszabott büntetés mértékének enyhítését kérte.

[91] Elsődleges álláspontja szerint a bíróság ítélete megalapozatlan, mert a Be. 592. § (1) bekezdés b) pontja alapján felderítetlen.

[92] Másodlagos álláspontja szerint az ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés a) b) és c) pontjaiban írtak szerint részben megalapozatlan, mert a bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, az általa lefolytatott bizonyítási eljárással érintett ügyiratok tartalmával ellentétes megállapítást tett, illetve a tényállás több ponton részben felderítetlen. A bíróság úgy állapította meg, hogy a vádlott társai V. rendű vádlott felhívására, irányítása mellett és utasításai alapján követték el a bűncselekményeket, hogy nem vette figyelembe az ezen megállapítások ellenében ható okirati bizonyítékokat és vallomásokat, vagy azok egy részét egyáltalán nem vagy tévesen beszerzett tartalma alapján vonta értékelési körébe.

[93] A bíróság ezen túl számos olyan bizonyítási indítványt elutasított, amelyek a felderítés szempontjából relevánsak lettek volna, ezek a hibák, hiányosságok olyan súlyúak, amelyek a tényállás felderítetlenségét, megalapozatlanságát eredményezték.

[94] Nem vette figyelembe, továbbá azt a körülményt, hogy tettesi szándékot kiváltani csak a cselekmény megkezdése előtt lehet és a váddal egyezően az ítélet is adós maradt annak pontos meghatározásával, hogy védenca a cselekmények elkövetése előtt hol, mikor, pontosan kit és hogyan bujtott fel a tényállásban szereplő cselekmények elkövetésére. A bíróság nem tárta fel és nem tisztázta a költségvetési csalás bűncselekménye, illetve a felbujtói magatartás tényállási elemeinek jelentős részét, amely szintén a tényállás felderítetlenségét eredményezte.

[95] Leszögezte az eljárás során elsődlegesen védenca vallomásával és az általa rendelkezésre bocsátott mérlegelés körébe nem vont okiratokkal szemben nem nyert

bizonyítást, hogy felbujtói magatartás valósított volna meg. A védő e körben hivatkozott arra, hogy a tényállás legfőbb pillére az ítélet szerint Terhelt⁷ VII. rendű vádlott 2009. január 20. napján kelt gyanúsítottai vallomása, terhelt⁸ VIII. rendű vádlott nyilatkozatai, illetve a leplezett eszközök alkalmazásának eredménye.

[96] A fellebbezés indokolásának további részében a védő a fent megjelölt bizonyítékokat részletesen elemezte, hivatkozva arra, hogy akár a vádlottak, akár a tanúk vallomását, illetve vallomás részletét csak akkor lehet hitelt érdemlő bizonyítékként elfogadni, ha azt más adat is alátámasztja. Az egyes gyanúsított-társra, a vádlott-társakra terhelő vallomást tevő, a nyomozó hatósággal együttműködő személyek vonatkozásában pedig a vallomásokat különös gonddal kell vizsgálni, mivel fokozottan felmerült ezen személyek érintettsége. A védő szerint a bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége során a fentieket nem tartotta maradéktalanul szem előtt.

[97] Ezt követően részletesen idézte VII. r. vádlott vallomását, illetve az azt összefoglaló ítéleti részeket. Rámutatott arra, hogy még az ítélet indokolása szerint is VII. rendű vádlott a saját szerepét igyekezett kicsinyíteni, a szervezetben betöltött szerepét súlytalanabbnak feltüntetni, ezen túlmenően igyekezett azt a látszatot kelteni, hogy a cselekményeket fenyegetés hatására, félelemből folytatta, erre vonatkozó nyilatkozatát azonban nem tudta megindokolni. A védő hivatkozott arra, hogy a 2009. április 17-i vallomásából megállapítható, hogy a vádlott és az ügyészség között ismeretlen tartalmú és eredményű egyeztetés folyt. A védő indítványozta is a vallomásban szereplő, az V. és VIII. Kerületi Ügyészségtől származó, 2009. február 13-án kelt levél beszerzését. A bíróság annak ellenére, hogy a tényállást jórészt VII. rendű vádlott vallomására alapozta a bizonyítékok értékelése során e vallomásról említést nem tett, azt nem vonta értékelési körébe annak ellenére, hogy az ügyészséggel lefolytatott egyeztetés indíthatta VII. rendű vádlottat társait terhelő vallomás megtételére. E körben hivatkozott a védő arra, hogy vádlott kifejezetten 2009. április 17-i napját követően tett számos terhelő kijelentést védece tekintetében. Ennek ellenére arra a kérdésre, hogy a vád tárgyát képező cselekményekbe hogyan került bele terhelt⁶ és tanút említette azzal, hogy kizárólagos utóbbival tartotta a kapcsolatot, aki a banki utalásokkor valamennyi alkalommal jelen volt. A VII. vádlott említést tett még a tanúval jelenlévő becenév², illetve tanú³⁷ nevű nőről, akik az általa felvett pénzt a bankból elvitték. Mindez pedig egyértelműen cáfolja a bíróság azon megállapítását, hogy az átutalások alkalmával V.r., illetve külföldi tartózkodása esetén IX. rendű vádlott volt jelen, továbbá, hogy a készpénzt V. rendű vádlott hozta a bankfiókba, majd ő is vitte el onnan.

[98] A számlázást illetően azt adta elő, hogy a tanú által adott lista alapján kezdte gyártani a számlákat terhelt⁸ VIII.r. vádlott, de említést tett egy terhelt¹ nevű hölgyről is, aki a számlázáshoz szükséges számszaki adatokat adta. Vallomásából megállapítható, hogy utóbbi személlyel terhelt²¹ háttérbe szorulása után is tartotta a kapcsolatot, a számlázandó összegekről tőle kapott adatokat.

[99] A VII. rendű vádlott vallomása szerint tanú³⁰vel volt egy 17 milliós ügylete, tőle egy helység⁶ről kapott elutasítás alapján kellett vásárolni, ahol egyébként V. rendű vádlotton kívül más vádlott-társ is megfordult a vádbeli időszakban.

[100] A védő jelezte, hogy tanú30vel saját vallomásuk szerint terhelt1 I. rendű vádlott, terhelt11 IV. rendű vádlott és terhelt14 is kapcsolatban állt. Emellett VII. rendű vádlott előadása szerint 2005. őszén terhelt6 terhelt4 javaslatára került kapcsolatba tanúval, márpedig tanú30 terhelt6 terhelt4 ügyvédbojtárja volt.

[101] A védő az ítélet komoly hiányosságának róta fel, hogy annak ellenére, hogy VII. rendű vallomása szerint tanú30 aktív irányító tevékenységet folytatott a vád tárgyává tett használt ruha kereskedelemben és annak ellenére, hogy vele I. rendű, IV. rendű és VIII. rendű vádlott is kapcsolatban állt, cselekvősége, a felállított hierarchiában betöltött pozíciója nem került tisztázásra.

[102] Nem került az sem tisztázásra, hogy tanú30 hogyan hozható egyáltalán kapcsolatba védencével, tevékenységét közvetve vagy közvetlenül ténylegesen terhelt5 V.r. vádlott felbujtására, útmutatása alapján végezte volna. miután a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapíthatóan tanú30 nem állt kapcsolatba védencével így kizárható, hogy tanú30 a fent vázolt irányító tevékenységet védence hatására vagy utasításai alapján látta volna el. Ezzel szemben VII. rendű vallomásából egy másik lehetséges teória is látszik, miszerint tanú30 akár önállóan, akár valamely vádlott-társsal, esetleg terhelt6ral együttműködve, az ő ráhatására hajtotta végre az ügyletek irányítását, függetlenül V. rendű vádlott személyétől.

[103] Ugyanakkor az eljárás során tanú30 még csak tanúként sem került meghallgatásra, az szerepel vonatkozásában, hogy más bizonyíték nem áll rendelkezésre.

[104] A védő szerint VII. rendű vádlott vallomásából és egyéb bizonyítékokból az a koncepció és felvetődhet, hogy terhelt6 nem bűnsegéde, hanem felbujtója volt az ítéletben foglalt cselekményeknek. Abban az esetben pedig, ha elvetendő az a lehetőség, hogy terhelt6 bujtotta fel a cselekményeket megelőzően VII. rendű vádlottat az elkövetésre, akkor vizsgálni kell, hogy terhelt6 VI.r. vádlottat felbújhatta-e Terhelt5 V.r. vádlott, erre nézve azonban bizonyítás nem folyt és a rendelkezésre álló bizonyítékokból sem vonható következtetés.

[105] A bíróság ezen túl a védence vezető szerepének megállapítása során nem tárta fel a VII. rendű vádlott által több ízben említett terhelt1 nevű hölgy szerepét sem, és azt sem, hogy tanút bárki felbujtotta volna az ítélet szerinti cselekmény elkövetésére, és ha igen, az ki volt.

[106] A fenti lehetőségek alapján és az azt ellenőrző vizsgálat elmaradása miatt a rendelkezésre álló bizonyítékokból alapos kétely ébred védence cselekvőségét illetően, az eljárás ezen hiányosságai a tényállás részbeni felderítetlenséget is eredményezték, így alkalmasak lehetnek arra, hogy a bíróság a tényállás megállapítása során téves következtetésre jusson védence szerepét illetően.

[107] A védő ezt követően VII. rendű vádlott, VIII. rendű vádlott és XIX. rendű vádlott megismerkedésükről előadott vallomását idézve megállapította, hogy azok a lényeges elemeket illetően nem egyeznek, XIX. rendű vádlott szerint VIII. rendű vádlott részére sosem

szállított számlát és nem tett arra utaló kijelentést, hogy védenca őt bűncselekmény elkövetésére rábírta, irányította vagy utasításokkal látta volna el.

[108] Terhelt7 VII. rendű vádlott vallomása szerint terhelt12 XII. rendű vádlottat terhelt5 irodájában ismerte meg. Ez az iroda egyértelműen az, amelyet - XII. rendű vádlott és tanú38 tanú vallomása szerint is - 2007. év végén kezdtek kialakítani és 2008. januárjában kezdte meg működését, amikor V. és IX. rendű vádlott több hónapig külföldön tartózkodott. Eszerint VII. rendű vádlottnak a XII. rendű vádlottal való kapcsolattartásra vonatkozó nyilatkozatai a valósággal ellentétesek, ez pedig szavahihetőségét illetően komoly kételyeket vett fel.

[109] A védő idézte, miszerint VII. rendű vádlott vallomása szerint terhelt5el csupán 2007. évben ismerkedett meg, mikor is az ítéleti tényállásban foglalt bűncselekmények a 17 hónapja használt ruha kereskedéssel foglalkozó VII. rendű vádlott aktív részvétele mellett már zajlottak. A 2007. május 15-én lezajlott találkozó célja tanú38 tanú vallomása és a becsatolt "Megállapodás" című okirat szerint is a utca5 ingatlan felújításának befejezése volt. A bíróság a tanúvallomást és az okiratot hiteltelennek minősítette és az ehhez kapcsolódó terhelti és tanú nyilatkozatokat nem vonta értékelési körébe.

Összefoglalva látható, hogy VII. rendű vádlott vallomásai számos esetben ellentmondanak az egyéb bizonyítékok tartalmának, illetve jelentős számú önellentmondást is tartalmaznak, a bíróság a tényállás megállapításakor mégis kétely nélkül fogadta el a terhelti vallomás ítélet indokolásában kiemelt részeit.

[110] A védő utalva arra, hogy a bíróság hangsúlyosan vette figyelembe a leplezett eszközök alkalmazásának eredményét is, jelezte, hogy a telefonbeszélgetések 2008. április hó folyamán zajlottak a vádlottak között hitelfelvétellel kapcsolatban. A beszélgetésekből nem lehet ítéleti bizonyossággal következtetést vonni a korábbi időszakban lezajlott eseményekre, a vádlott korabeli cselekedeteire, védenének a cselekmények megkezdését megelőzően a vádlott-társak szándékát kiváltó felbujtói magatartására avagy későbbi irányító szerepére.

[111] Figyelembe véve azt is, hogy az APEH vizsgálat szerint a valótlan tartalmú adóbevallások benyújtásával a tévedésbe ejtés befejeződött, a későbbiekben a tévedésben tartás mint a csalási típusú cselekmények másik elkövetési magatartása a vádlottak esetében már fogalmilag kizárt.

[112] Mindezek alapján megalapozatlan a bíróság azon ítéleti megállapítása, hogy Terhelt7 VII. rendű vádlott terhelt5 V. rendű vádlott rábírására az általi ígért részesedés fejében állított ki fiktív számlákat.

[113] A védő Terhelt14 vallomását elemezve mutatott rá arra, hogy bár az elsőfokú bíróság nyilatkozatait nagy súllyal vette figyelembe, azokat azonban igen szűkszavúan foglalta össze az ítélet indokolásában, igen fontos vallomásrészleteket nem sem említve. Értékelése szerint a vádlott vallomásai a nyomozati és tárgyalási szakban lényeges ellentmondásokat tartalmaznak, azok az idő múlásával egyre inkább terhelt5 V.r. vádlott terhére formálódtak, az ellentmondások a bírósági eljárás során feloldásra nem kerültek. A nyomozás során a cég alapítását, szállítók és vevők felkutatását, a banki utalásokat és az

APEH vizsgálat előtti kioktatást illetően tanú30 és terhelt1 nevű személyt terhelte, V.r. vádlottat csak mintegy megemlítve, míg a bíróság előtt egyértelműen terhelt5 V.r. vádlott irányító szerepére tett nyilatkozatot. A védő szerint megalapozatlan az az ítéleti megállapítás is, hogy Terhelt14 vallomása tartalmazza, miszerint a tényleges tevékenység nem volt az ügyletek mögött, az árumozgatás csak látszat volt.

[114] A bíróság nem volt figyelemmel arra, hogy a terhelt mindkét cége folytatott valós kereskedelmet, az ítéletben foglalt táblázatból látható ugyanis, hogy cégei jelentős mennyiségben vásároltak olyan társaságoktól (többek között cég48 Trade, cég104.) árut, amelyek esetén a megvásárlásokat az APEH vizsgálat sem minősített fiktívnek. Az eljárás során az valóban nem került kimunkálásra, hogy e beszerzésből származó áruval hogyan és ki felé kereskedett, azonban nem állítható, hogy ne rendelkezett volna valós árukészlettel.

[115] Arra is rámutatott, hogy terhelt14 vallomásában a különböző időszakokra vonatkozó nyilatkozatok összemosódnak, az azonban bizonyos, hogy csak 2008. márciusától dolgozott terhelt5 titkárnőjeként. A védő szerint a terhelt vallomásában mutatkozó felolvasatlan ellentmondások alapján nyilatkozatai nem fogadhatók el a tényállás megállapítása alapjául.

[116] Utalt arra is, hogy terhelt14 vallomását illetően iratellenes megállapítást is tartalmaz az ítélet, ugyanis sosem állította azt, hogy a banki ügyintézés kapcsán V. rendű vádlott kezében futottak össze a szálak és pénz is mindig e vádlottnál kötött ki. A védő jelezte, az a téves megállapítás a mérlegelésre jelentős kihatással bírt.

[117] terhelt8 VIII.r. vádlott szerepét illetően bíróság nem vette figyelembe, hogy az cég5. által 2006. július 3. és 2006.szeptember 22. közötti keltezéssel kiállított számlákat a Kft. 2007. május 26-án vásárolta, tehát a számlák kiállítása és a banki átutalások is csak ezen időpontot követően kezdődhetnek meg. terhelt8 nyilatkozata szerint terhelt5-el az első utalás alkalmával ismerkedett meg, aki minden alkalommal jelen volt a bankban, a pénzt mindig terhelt5, vagy távollétében Terhelt9 vette fel. Az első utalásra 2007. május 27-én került sor, majd ezt követően rövid időn belül további utalások is történtek, mihez képest V. és IX. rendű vádlott igazoltan 2007. május 23-án helység6-re utazott, és onnan 2007. júliusában érkezett haza.

[118] VII. rendű vádlott vallomása szerint terhelt8 a terhelt21 által átadott lista alapján kezdte gyártani a számlákat, ugyanakkor terhelt21 sem szolgáltatott adatot arra, hogy őt terhelt5 bármely bűncselekmény elkövetésére felbujtotta volna. terhelt8t ugyanakkor V. rendű vádlott közvetlenül nem tudta felbujtani mivel a számlatömb megvásárlásakor, az első számla kiállításakor és a banki utalás kezdetekor még nem is ismerték egymást. VIII. rendű vádlott azt is vallotta, hogy egyszer egy tanú38 nevű férfival kellett kimennie egy helyiséghez, amiről azt kellett állítania, hogy a raktár az cég5 Kft. tulajdona. A védő felhívta a figyelmet, hogy mindez a lehallgatási anyagok által igazoltan 2008. nyarán, a hitelügyintézés érdekében történt, így ebből nem vonható le az a következtetés, hogy a vádbeli cselekmények kapcsán a vádlottak bármikor képesek voltak raktárat, árukészletet teremteni.

[119] VII. rendű vádlott maga vallotta, hogy tanúval történt megismerkedést követő 3-4 hónapig folytatott valós tevékenységet. Ezen állítását több tanú bíróság előtt tett

vallomása is alátámasztotta, amelyeket a törvényszék nem fogadott el, egyes vallomásokat nem is értékelt.

[120] miután ezen bizonyítékokat az értékelés során nem használta fel, és erre magyarázatot nem adott, így e körben a bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének. Márpedig a tanúk vallomásából megállapítást nyert, hogy a vádlottak cégei rendelkeztek árukészlettel, a szállításokról fényképfelvételek is rendelkezésre álltak. A fényképek az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben valós időben készültek és alkalmasak annak alátámasztására, hogy a vádbeli cégek rendelkeztek árukészlettel és az általuk szállított áruval folytattak valós gazdasági tevékenységet.

[121] A fényképfelvételek eredetiségét és bizonyító erejét illetően a bíróság iratellenes és megalapozatlan megállapításokat tett, több tanúvallomás részletét az indokolás során nem vette figyelembe, azokat nem vonta mérlegelési körébe, amelyek alapján az lenne megállapítható, hogy tanú11 tanú szállítójárművével állításának megfelelően a raktár területére behajtott és onnan árut szállított.

[122] A bíróság a társaságot könyvelő tanú3 tanú3 könyvelő vallomását illetően azt a következtetést vonta le, hogy a vádlottak tevékenységét terhelt5 V.r. vádlott irányította, ugyanakkor a tanú jelentős nyilatkozatait nem vette figyelembe, azokat nem vonta a mérlegelés körébe. Valójában a tanú V. rendű vádlottal a cég140-t illetően volt kapcsolatban, melyben több társaság is rendelkezett tulajdonrészszel és a vádlott 2008. nyár közepén e körben kért tájékoztatást és kimutatást a tanutól. A bíróság nem értékelt a könyvelő azon nyilatkozatát sem, hogy mindig az adott cég ügyvezetője fizette a könyvelési díjat, így tehát téves az a következtetés, hogy a könyvelővel a kapcsolatot nem az egyes tisztségviselők tartották és a könyvelési díjat is egyben térítették meg.

[123] Iratellenes az a megállapítás, miszerint a tanú nyomozás során tett nyilatkozata szerint ismerte V. rendű, IX. rendű és VI. rendű vádlottakat, illetve egyeztetett VII. rendű vádlottal is az iratok kapcsán. Valójában a tanú nyilatkozatát nyomozati kérdésre tette, amely felsorolás-szerűen tartalmazott - a terhelteken kívül is - neveket. Arra a kérdésre válaszolt, hogy ismeri-e őket, így a kiemelt vallomásrészlet nem kapcsolódik egymáshoz, nem ugyanazon témában született, a bíróság megállapítása e tekintetben is ellentétes az iratok tartalmával.

[124] A védő kifogásolta, hogy a törvényszék tanú34 vallomásának értékelése során is iratellenes megállapítást tett és téves következtetést vont le. Egyértelmű, hogy a tanú 2008. szeptember óta volt a cég141. adminisztrátora, így az ítélettel ellentétben megállapításait az ezt megelőző időszakra értékelni nem lehet.

[125] A védő kitért a telefonlehallgatások anyagára is, jelezve, hogy a bíróság azokat alkalmasnak ítélte, hogy a vádbeli időszakra kiható következtetéseket vonjon le. Hangsúlyozta, hogy a lehallgatások kezdetekor a vád szerinti cselekmények már lezajlottak, a beszélgetések jórészt a utca5 ingatlanra vonatkozó hitelfelvételek körül forogtak. A 2008-ban rögzített beszélgetések alapján nem lehet ítéleti bizonyossággal megállapítani vagy határozott következtetést levonni arra, hogy a megelőző években pontosan milyen események zajlottak, azokat védenre irányította volna, bárkit rábírt volna bűncselekmény elkövetésére.

[126] Az egyes beszélgetések idézve sérelmezte, hogy a KSZ 01-596/1. számon rögzített beszélgetések szövegét iratellenesen, lényeges elemeit tekintve hiányosan foglalta össze az ítéletben az elsőfokú bíróság, amely hozzájárult ahhoz, hogy téves, iratellenes következtetést vonjon le, jelezte azt is, hogy több más közlemény esetén a lehallgatási jegyzőkönyv tartalmát a bíróság félreértelmezte.

[127] Álláspontja szerint a közleményekben foglalt tartalom alapján megalapozatlan az a következtetés, hogy a lehallgatási közlemények alátámasztják, hogy V. rendű vádlott külföldi tartózkodása idején IX. rendű vádlott tolmácsolta, közvetítette a vádlott akaratát, illetve rajta keresztül informálták a magyarországi történésekről.

[128] A bíróság a banki alkalmazottak vallomásából is azt a következtetést vonta le, hogy V. rendű vádlott szinte mindig jelen volt és ő volt a tevékenység irányítója, legtöbb esetben ő hozta és vitte a készpénzt.

[129] A védő szerint a bíróság a tanúvallomások számos fontos részletét nem vonta értékelési körébe és téves megállapításokat tett. E körben utalt tanú39 és tanú40 és tanú1 tanúvallomásaira.

[130] A banki utalásokhoz kapcsolódóan bíróság nem fogadta el V. rendű vádlott azon védekezését sem, hogy a vád tárgyává tett időszak egészében nem is tartózkodott Magyarországon. Tette ezt úgy, hogy nem vonta mérlegelési körébe védence csatolt útlevél másolatát és annak hitelesítését, amely szerint 2006, 2007. jelentős részében, valamint 2007. decembertől egészen 2008. márciusáig védence nem tartózkodott Magyarországon. Amennyiben azt megtette volna, úgy igazolt lenne, hogy a banki utalások jelentős része védence külföldi tartózkodásának időpontjára esett, így fizikailag kizárt, hogy a bankban bárki látta volna, vagy ott találkozott volna vele, a bíróság mulasztása az ítélet ezen részének felderítetlenséget is eredményezett.

[131] A védő hivatkozott továbbá a tanú44 tanú, a cég48. tulajdonosának vallomásra is, sérelmezve, hogy a bíróság csupán a vallomás egyes részleteit említette az ítéletben, míg a bizonyítékok értékelése körében az általa elmondottakat egyáltalán nem értékelte, és nem vonta értékelési körébe azt sem, hogy tudomása szerint a vele kapcsolatban lévő cégekhez, illetve személyekhez V. rendű vádlottnak nem volt köze, a tárgyalásokon nem volt jelen. Pedig a tanú vallomása megerősíti Terhelt13 vádlott és tanú11 tanú nyilatkozatát is, egyben igazolja, hogy a cég48. által kiállított számlákon szereplő áruk értékesítése megtörtént, tehát a tőle vásárló vádlottak valós kereskedést folytathattak. A védő szerint a tanú vallomásának kiemelkedő jelentősége van, hiszen az ítéletben található táblázatos kimutatás alapján a cég48-tól a vádban szereplő cégek összesen 140 millió Ft értékben vásároltak, amennyiben pedig ez a vásárlás nem tekinthető fiktívnek - márpedig azt a nyomozó hatóság sem tekintette annak - úgy igazolja, hogy a vásárló társaságoknak jelentős, valós árukészlete volt, amelyet tovább értékesíthettek, többek között a vádban szereplő cégek felé is.

[132] A védő utalt arra is, hogy a cég48-n kívül további egyéb cégek esetében sem minősítette a vásárlásokat a nyomozó hatóság fiktívnek, ami szintén igazolja, hogy a tőlük vásárló cégek is rendelkeztek valós árukészlettel.

[133] Megjegyezte, hogy ennek ellenére a szakértői vélemény a nyomozó hatóság tájékoztatása nyomán ezeket vásárlásokat is a jogosulatlan visszaigénylés között szerepeltette, amely csak cég48-tól vásárolt áruk esetében majdnem 30 millió Ft-tal növeli tévesen a jogosulatlan visszaigénylés mértékét.

[134] A védő hivatkozott továbbá arra is, hogy a vádban mutatkozó számszaki eltérésekre 2015. június 23-án tartott tárgyalási jegyzőkönyv szerint a bíróság által felkért bírósági szaktanácsadó is felhívta a figyelmet. Az általa készített korrigált jegyzetek tartamát a védelem nem tudta megismerni, ugyanakkor a vádhatóság a vádirati tényállást sem módosította annak ellenére, hogy az eljáró bíró több ízben felhívta vádhatóság figyelmét ennek szükségességére.

[135] Mindezekre tekintettel a szakértői vélemény számszakilag nem fogadható el, bizonyítékként nem értékelhető, így az azon alapuló ítélet ezen részében felderítetlen, amely az ítélet egyéb megállapításaira, továbbá a cselekmény bizonyítottsága esetére a rendbeliségre, valamint az értékhatár változása okán a minősítésre is kihat, végeredményben pedig kihatással lehet a kiszabott büntetés mértékére is.

[136] A védő szükségesnek látta nyomozati előzmények vizsgálatát is azzal, hogy a nyomozó hatóság számos olyan hibát vétett, amely végső soron az ítéleti megállapításokat is jelentősen befolyásolta.

[137] Eszerint az adóhatóság törvényben foglalt kötelezettségét megszegve nem teljes körű vizsgálatot folytatott le, megállapításai elsősorban feltételezéseken alapulnak. Az adóhatóság szerint azért sem történtek valós gazdasági események, mert az áru eredete és végcélja nem volt azonosítható, ezt a megállapítást azonban a szabálytalanul vagy hiányosan kiállított szállítási bizonylatok alapján tette, ami csupán a bizonylat adminisztratív hibája.

[138] A védő jelezte, hogy a vádban érintett társaságok közül 12 esetben folytatott az APEH Áfa kiutalás előtti ellenőrzést, amelynek eredményeként a bizonylatokat rendben találta és 131.000.086 forint összegben a visszaigénylés jogszerűségét megállapította.

[139] Mindezek alapján érthetetlen, hogy utóbb, a 2008. II. negyedétől elrendelt további ellenőrzések alkalmával a korábbi ellenőrzések adatait felülvizsgálva állapította meg, hogy a bizonylatok fiktívek, azok mögött mégsincs árumozgás.

[140] A védő jelezte, hogy a 2014. július 4. napján előterjesztett bizonyítási indítványában kérte, hogy a törvényszék keresse meg az illetékes NAV Regionális Igazgatóságot a korábbi vizsgálati anyagok beszerzésére. Az így beszerzett adatokra a tényállás felderítése érdekében lett volna szükség, így a bizonyítási indítvány elutasítása a tényállás felderítetlenségét eredményezte.

[141] Észrevételezte azt is, hogy a számlázási-, értékesítési lánc felállításakor az ellenőrzési jegyzőkönyvek általános bevezetőjében szereplő kimutatás szerint az adóhatóság nemcsak az Kft1-t jelölte meg akként, mint ahonnan vitatott eredetű árut érkeztetett. A szakértői véleményben ugyanakkor csak cég5 és az Kft1. szerepel. Semmilyen utalást nincs arra, hogy a korábban említett és vádban nem szereplő cégektől származó beszerzéseket miért nem vizsgálták, holott ezeket nem tekintették fiktívnek. Ráadásul az adóhatóság ezen beszerzésekből származó visszaigényléseket is a jogosulatlan visszaigénylések között szerepeltette. A szakértői vélemény e körülményre tekintettel sem tekinthető tehát helytállónak.

[142] Az adóhatóság feladata lett volna továbbá az egyes tranzakciók szintjén bemutatni és bizonyítani, hogy az adott ügylet nem valósulhatott meg, kik között és mikori értékesítések fiktívek, ezt a bizonyítást azonban az adóhatóság nem volt képes végrehajtani.

[143] Az offshore cégek vonatkozásában a külföldi társszervektől érkezett tájékoztatás alapján téves következtetést vont a nyomozó hatóság és az ügyészség. Az offshore cégek jellemzői, hogy a nyilvántartó országban nem kapnak adószámot, nem adnak le adóbevallást, ez azonban nem jelenti azt, hogy üzleti tevékenységet nem végeztek. Az offshore cég fogalmából következően a külföldön szerzett jövedelmük adómentes, így adószám kiváltására nem kötelezettek. Sem az angol, sem a szlovák cégek tekintetében közölt információ alapján nem bizonyított, hogy az értékesített termékek eredete és végső rendeltetési helye nem megállapítható.

[144] A védő hivatkozott a Kúria 26/2013. számú jogegységi határozatára is, miszerint a számlabefogadó felelőssége csak olyan mértékű lehet, amelyet a közhiteles nyilvántartások alapján ellenőrizni volt képes. Mindezek alapján nem helytálló az adóhatóság azon megállapítása, hogy a számlában szereplő gazdasági esemény megtörténtére egyik esetben sem került sor, ebből következően pedig a számlákon alapuló visszaigénylések sem voltak jogszerűtlenek. A nyomozás megállapítása, hiányossága és téves következtetései miatt az azokat bizonyított előzményként értékelő megállapítások sem helytállóak, így az ítélet tényállásának alapját nem képezhetik.

[145] Észrevételezte, hogy az eljárás során nem készült pontos kimutatás a banki átutalások időpontjáról, nem állapítható meg a befizető személye, a banki ügyintéző személye sem.

[146] A védő hivatkozott arra, miszerint indítványozta a banki iratok, bizonylatok, továbbá a bankbiztonsági és belső ellenőrzési vizsgálat anyagának, továbbá a pénzfelvételről készült videók beszerzését. A bizonyítási indítvány elutasítása, nem teljesítése az ítélet részleges felderítetlenséget eredményezett.

[147] Mindezek szerint a bíróság a bizonyítékokat egyoldalúan értékelte. Az értékelés során nem vette figyelembe, nem értékelte a vádlottak vonatkozásában azokat a körülményeket, amelyek bűnösség megállapítása ellen hatnak, továbbá iratellenesen foglalt össze egyes vallomásrészleteket és azokból téves, iratellenes, egyoldalú következtetéseket

vont le. A mérlegelési tevékenység ezen súlyos hibái, hiányosságai és a bizonyítási indítványok elutasítása az ítéleti tényállás felderítetlenségét eredményezte.

[148] A védő sérelmezte továbbá a védence otthonába és a cég¹⁴¹ Üzletházban tartott házkutatás lefolytatását. Rögzítette, hogy a kényszerintézkedés alkalmával sem a terhelt, sem képviselője, sem hozzátartozója nem volt jelen, pusztán az egyik cég alkalmazottja, akinek vallomása alapján a védő szerint a házkutatás nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyt le, így a jogszabály ellenében beszerzett valamennyi anyag kirekesztendő a bizonyítékok köréből, mivel azok tartalmi hitelessége nem biztosított.

[149] Ezen túl a házkutatás során fellelt és írásszakértő által terhelt⁵ V.r. vádlottnak tulajdonított kézírással készült táblázatról megjegyezte, a bíróság az elkészültének időpontját, annak körülményeit nem tárta fel, márpedig a vádlott előadta, hogy azt 2008. évben a cég¹⁷ ellenőrzésével kapcsolatban kapott adóhatósági jegyzőkönyvek mellékletében szereplő ábrák alapján készítette, a nyomozati anyagban egyebekben az APEH által készített számos hasonló ábra is megtalálható.

[150] A bűncselekmény minősítését illetően észrevételezte, hogy bár az ítélet indokolása szerint védence volt valamennyi bűncselekményt felbújtója, VII. rendű vádlott bűnösségét is a bíróság részben felbujtóként állapította meg. Álláspontja szerint az ítélet adós maradt annak pontos meghatározásával, hogy védence, mikor, pontosan kit és hogyan bujtott fel a tényállásban szereplő bűncselekmények elkövetésére.

[151] Az eljárás során bizonyítást nyert, hogy a vádbeli cselekmények időszakában az ítéletben megjelölt vádlottaknak csupán egy részét ismerhette, a bíróság tehát úgy állapított meg tényállást és úgy állapította meg, hogy az egész cselekménysorozat felbújtója V. rendű vádlott, hogy a bizonyítékok ezt nem támasztották alá.

[152] Ezen túl nem fejtette ki, hogy védence a terhére rótt felbujtást az egyes vádlottak tekintetében mikor, milyen módon és milyen magatartással követte el, és azt sem indokolta, hogy a bűncselekmények megkezdése után megvalósított állítólagos irányítói, útmutatói magatartása hogyan illeszkedik a felbujtói tevékenységbe. Nem tudható mi alapján vonta le az egész cselekménysorozatra azt a következtetést, miszerint az üzleti, stratégiai döntéseket V. rendű vádlott hozta, ő dolgozta ki az áfa csalásra alapított céghálózat működési rendjét.

[153] Összességében a lefolytatott bizonyítás nem volt teljes körű, nem terjedt ki minden lényeges tényre, a büntetőjogi főkérdéseket elbírálásához szükséges tényeket a bíróság hiányosan derítette fel, ennek egyik jelentős oka az volt, hogy egyes bizonyítékokat az erre irányuló indítványa ellenére sem szerzett be, más bizonyítékokat hiányosan értékelt és súlyosan iratellenes megállapításokat is tett, számos alkalommal olyan tényeket állapított meg, amelyek az adott vallomásban nem, vagy eltérő, illetve ellentétes értelemben szerepeltek. Ezek a hibák az ítélet megalapozatlanságát eredményezték.

[154] A fentiekre tekintettel elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezésének, másodlagosan az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés alapján megváltoztatásának van helye.

[155] A védő arra az esetre, ha az ítéltábla kiegészített, pontosított tényállás alapján mégis megállapíthatónak látná a bűncselekmény elkövetését, indítványozta a kiszabott szabadságvesztés büntetés jelentős enyhítését. E körben kérte nyomatékmal figyelembe venni a rendkívüli, az elkövetés kezdetétől számított 17 éves időmúlást, ahogyan azt is, hogy védenca több mint 14 éve büntetőeljárás hatálya alatt áll, mely időtartam alatt fél évig letartóztatásban volt, majd házi őrizet és lakhelyelhagyási tilalom alatt is állt. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a perbeszéd elhangzása után az ítélet kihirdetésére kis híján 3 év elteltével, annak kézbesítésére 2022. november 28-án került sor, az eljárás elhúzódásához védenca szándékos magatartása nem járult hozzá, nyomozati szakban történt távolléte a cselekmények elvégzésére nem volt akadálya. Egyebekben előadta, hogy védenca mozgássérült, önálló életvitelre nem képes édesanyjával él, őt ápolja, ellátását másra nem tudja bízni, egyebekben pedig maga is orvosi kezelés alatt áll.

[156] Indítványozta továbbá az ítéltábla ügydöntő határozatában rendelkezék akként, hogy védenca a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

[157] terhelt VI. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a korábban bejelentett jogorvoslati nyilatkozatát fenntartva indítványozta, hogy az ítéltábla védencét mentse fel a terhére rótt bűncselekmények alól, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés büntetést lényeges mértékben enyhítse, melynek végrehajtását függessze fel, a közügyektől eltiltást mellőzze, a pénzbüntetés napi tételszámát és az összegét csökkentse.

[158] A védő szerint az elsőfokú bíróság részben hiányos, részben helytelen tényekből jutott helytelen ténybeli és jogi következtetésekre, így aggálytalan ítéleti tényállást megállapítani nem lehetett, továbbá indokolási kötelezettségének is csak részben tett eleget, melynek következményeként téves jogi következtetést és minősítést vont le, ami összességében az ítélet megalapozatlan voltát eredményezte.

[159] Az elsőfokú ítélet nagymértékben hiányos, mert VI. rendű vádlott cselekményeinek részletes, egyes tényállási pontokban történő leírása valamennyi esetben felületesen szerepel, egy esetben pedig teljes mértékben hiányzik. Utóbbi megállapítás a II. tényállási pontban a cég2-hez kapcsolódik, a tényállásban a vádlott neve meg sem jelenik, vonatkozásában semmilyen magatartást, tevőlegességet az ítélet nem rögzített.

[160] A bíróság a többi tényállási pontban is csak általánosságban írja le, hogy védenca jogi tanácsokat adott, szerződéseket készített, ismeretekkel rendelkezett a céghálózat működéséről és felkészítette az ügyvezetőket az adóigazgatási eljárás során. Az elsőfokú bíróság nem fejtette ki, hogy mindez, az ügyvédi tevékenység szokásos körébe tartozó tevékenység miatt alkalmas a bűncselekmény megállapítására.

[161] Az egyes tényállási pontokban az sincs megjelölve, hogy milyen dátumokhoz kötődően, mi volt az általa adott állítólagos utasítások, tanácsok konkrét tartalma, azt kinek, mikor adta, a végrehajtásban milyen tevékenység kifejtésével működött közre.

[162] Az ítéleti tényállás hiányos atekintetben is, hogy a hamis magánokirat felhasználás vétsége kapcsán semmilyen ténybeli megállapítást, indokolást és jogi értékelést nem tartalmaz VI. rendű vádlott cselekvőségére.

[163] A védő az elsőfokú bíróság tényállását iratellenesnek minősítette, mert a rendelkezésre álló bünygyi iratok tartalmától eltérően állapított meg tényeket, vagy nem létező adatokra alapította ítéletét.

[164] Az ítélet tartalmazza, hogy védenca valamennyi, a láncolatban résztvevő céget és személyt ismerte, e tekintetben ugyanakkor nem folytatott bizonyítást a törvényszék, és nem nevesített olyan bizonyítékot, mely a fenti tényállásbeli állítását igazolná. Ezzel szemben VI. rendű vádlott kifejezetten tagadta, hogy ismerné valamennyi terheltet és céget, vallomását több terhelt is alátámasztotta azzal, hogy tagadták, miszerint ismernék a vádlottat. Ezzel ellentétes nyilatkozat, lehallgatási anyag vagy más bizonyíték sem cáfolja a vádlott ezirányú előadását. Mindezek alapján a bíróság megállapítása ellentétes a rendelkezésre álló iratok tartalmával.

[165] Fenti megállapításból következik az a további iratellenesség is, hogy az adóigazgatási eljárásokra az ügyvezetőket VI. rendű vádlott készítette fel. Azon túlmenően, hogy nem igazolt, hogy az összes terheltet ismerte és kapcsolatban állt velük, arra sincs adat, hogy felkészítette őket, ugyanis egyetlen terhelt vagy tanú sem adott elő semmilyen ezt alátámasztó információt, a lehallgatási anyagok sem tartalmazznak ilyen adatot, okirati bizonyíték pedig nem áll rendelkezésre.

[166] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben helyes tények alapján téves ténybeli következtetést tartalmaz VI. rendű terhelt irányító szerepére, valamint a cégláncolat működésének ismeretére vonatkozó terhelti tudattartamára így az megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság VI. rendű vádlott vonatkozásában kevés bizonyítékértékelési folyamatot rögzített, az értékelés során pedig elsődlegesen a lehallgatási közleményeket emelte ki.

[167] A bíróság összefoglalta a terhelti és tanúvallomások lényegét, amelyekből megállapítható, hogy 7 terhelt vagy nem tett vallomást vagy úgy nyilatkozott, hogy nem ismeri a vádlottat, további 7 vádlott szerint pedig kizárólag ügyvédi, jogi munkát végzett. A terheltek közül VII. rendű vádlott vallomásából az ítélet kiemeli, miszerint jelezte VI. rendű vádlott felé, hogy nincs megalégedve, mert nem fizetik ki a pénzét, azt azonban nem tartalmaz az ítélet, miszerint VI. rendű vádlott nem foglalt állást az ügyben és arra sincs információ, hogy egyáltalán tisztában lett volna azzal, hogy a pénztartozás miből eredt. Valójában a VII.r. vádlottnak VI. rendű vádlott segített munkát keresni, arról azonban senki sem számolt be, hogy az összeismertetésen kívül további magatartást is kifejtett volna.

[168] VIII. rendű vádlott kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy terhelt6ral a cégvásárlás miatt került kapcsolatba, de neki a pénz felvételében nem volt szerepe.

[169] terhelt¹⁴ ugyancsak kizárólag cégalapítási ügghöz és szerződéskötéshez kapcsolta.

[170] A bíróság kiemelte Terhelt¹³ vallomását, miszerint a vádlott részt vett a cég¹⁴. alapításában, elkísérte a bankba, bemutatta neki VII. rendű vádlottat és nyugtatta az adóeljárással kapcsolatban.

[171] A törvényszék adós maradt annak magyarázatával, hogy a fentiekkel védenek miként tanúsított volna az ügyvédi feladatkörén kívül eső magatartást. Ennek híján pedig nem lehet levonni azt a következtetést, hogy a céghálózat működésében aktívan részt vett volna, sőt azt még irányította is. A tanúk közül mindösszesen 7 ismerte a vádlott nevét, érdemi nyilatkozatot azonban ránézve nem tettek. A rendelkezésre álló iratok között nem lelhető fel egyetlen olyan okirati bizonyíték sem, mely alátámasztaná, hogy a vádlott a gazdasági társaságok könyvelése, adóbevallás benyújtása, elkészítése vonatkozásában az adóhatóság felé eljárta volna. Az a körülmény, hogy az adóigazgatási eljárás során a céget képviselte ügyvédi tevékenység körébe tartozik, nem róható fel neki. Mindezen bizonyítékokból VI. rendű vádlott tevékenységére és tudattartamára nem lehet következtetést vonni.

[172] A bíróság ezen túl a lehallgatás során rögzített beszélgetésekre hivatkozva állapítja meg, hogy számos olyan párbeszéd van, amelyben VI. rendű vádlott egy jogi képviselői tevékenység és feladatkörön jelentősen túlnyúlva intézkedik, tájékozódik, megfelelő embert szerez, majd küld a megfelelő helyre a visszatartott adó kifizetése érdekében.

[173] Valójában a telefonbeszélgetések során egyetlen esetben sem hangzik el olyan információ, amely alapján a 17 tényállási pont bármelyikébe foglalt adatok, cégek beazonosíthatóak lennének, vagy amelyből csak is arra lehetne következtetést vonni, hogy a vádlott tevékenysége, tudata, szándéka jogellenes tevékenységre és a céghálózat irányítására terjedt ki.

[174] A bíróság így a végső soron egyedüli bizonyítékként értékelhető lehallgatási anyagból mint közvetett bizonyítékból kellő alap nélkül, távoli és laza összefüggések alapján vont következtetést, amely azokból nem okszerűen, nem feltétlenül és kizárólagosan következik.

[175] A vádlott tudattartamára a külvilágban megnyilvánuló magatartásból lehet ténybeli következtetést vonni, jelen esetben jelentősége van a valamennyi céget és személyt érintő vádlotti közreműködés és segítségnyújtás részleteinek, az adóhatósági eljárásokra történő felkészítések tartalmának és körülményeinek, mert ezek nélkül a vádlotti tudattartalomra helyes következtetés nem vonható. A tényállásban rögzítettek alapján azonban ezen körülmények nem tisztázottak, a bizonyítékokból adatok nem állnak rendelkezésre, így a tényállással ellentétben áll a bíróság által szerepeltetett tudati ténymegállapítás.

[176] Az elsőfokú bíróság nem adta kellő indokát annak, hogy a vádlottnak mely tényekből kellett tudnia, hogy az általa végzett jogi tanácsadás, ügyvédi közreműködés jogellenes cselekmény.

[177] Mindezek alapján az ítélet indokolása e vonatkozásban logikátlan, helytelen ténybeli következtetést tartalmaz, ezért az ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján is megalapozatlan.

[178] A jogi minősítést illetően az elsőfokú bíróság részben a vádtól eltérő következtetésre jutott, annak azonban nem adta magyarázatát miért tért el a vádiratban írt jogi minősítéstől. A megállapított ítéleti tényállás és jogi minősítés nincs összhangban és az erre kiterjedő indokolás elmaradása okán nem érthető, hogy mire alapította a bíróság a rendbeliséget. Az ítéleti tényállás alapján befejezett bűncselekménynek a IV., VII. IX. XVI. és XVII. pontokat lehet tekinteni, a többi pontban a cselekmény kísérletnek való minősítése lenne indokolt. Az elsőfokú bíróság által megállapított, de pontosan meg nem jelölt kísérletek rendbelisége hibás és alaptalan.

[179] A hamis magánokirat felhasználása vétségét illetően a vádlott cselekvősege nem került rögzítésre és értékelésre sem, és a bíróság nem jelölte meg az ügyészi indítványban szereplő felbujtóként minősített magatartással szemben a bűnsegédi magatartást alátámasztó tényeket sem.

[180] Összességében az elsőfokú bíróság nem tudott olyan tény, körülményt indokolásában felhozni terhelt VI. rendű vádlott tekintetében - aki az elkövetéskor ügyvédként tevékenykedett -, amely jogszabálysértést igazolt volna. Az okirati bizonyítékok inkább azt támasztják alá, hogy a vádlott ügyvédi tevékenysége során a jogszabályok betartása és az iratok dokumentálása mellett szabályszerűen járt el. A cégeljárások során minden szükséges és előírt kötelezettségét betartotta, minden esetben valós természetes személyek, illetve gazdasági társaságok jártak el. Az ítéletben felsorolt ügyletek során az adott megbízásoknak megfelelő ügyvédi tevékenységet látott el, a megbízás elvégzéséhez minden esetben valamennyi szükséges és valós irat rendelkezésre állt.

[181] A védő utalt arra is, hogy a vádlott számos más gazdasági társaság vonatkozásában is látott el hasonló feladatot ügyvédi praxisa során, számos más társasággal kapcsolatos ügyintézkést végzett, mások vonatkozásában is rendelkezett állandó megbízással cégügyek intézésére. Az ítéleti tényállásban szereplő gazdasági társaságokban sem tulajdonos, sem ügyvezető, sem más tisztségviselő nem volt, az ügyvédi tevékenységen kívül más feladatok nem látott el. Így magától értetődően a könyvelésbe és az adózási tevékenységbe sem látott bele, valamint a gazdasági társaságok napi tevékenységébe se, olyan adat nem is került elő, amely bármely kétséget felvetett volna.

[182] A védő az irányadó bírói gyakorlatot idézve mutatott rá arra, hogy a tényállásnak tartalmaznia kell azon adatokat, amely a bűncselekmény törvényi tényállási elemeit kimeríti, nem lehetséges az általános megfogalmazás és feltételezésen alapuló tények megjelölése. Jelen ügyben nincs egyértelmű, minden kétséget kizáróan megállapítható adat arra, hogy terhelt VI. rendű vádlott ügyvédként eljárva, jogi tevékenységen túlmenően valamennyi érintett személy és cég, valamint céghálózati működés ismeretében szándékosan

segítséget nyújtott jogellenes cselekmény elkövetésében. Önmagában a jogi tevékenység végzése egyéb magatartás bizonyítottsága hiányában nem tényállásszerű és nem alapozza meg a bűnösséget sem.

[183] Mindezek alapján a védelem határozott álláspontja, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlanságban szenved, figyelemmel a Be. 592. § (2) bekezdés a) c) és d) pontjai alapján arra, hogy a tényállás hiányosan került megállapításra, ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, illetve az elsőfokú bíróság megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Minderre tekintettel a védelem az ítélet megváltoztatását és a vádlott felmentését indítványozta elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában.

[184] A büntetés kiszabását illetően az enyhítő körülmények között kell értékelni az eljárás elhúzódását, enyhít továbbá a bűnsegédi elkövetés és részbeni kísérleti szak.

[185] A vádlott személyi körülményei között sorolta fel a védő, hogy a vádlott 2019-ben házasságot kötött és közös háztartásban nevelik két kiskorú gyermeküket. Felesége a csatolt orvosi igazolás szerint krónikus betegségben, egyik gyermeke pszichoszomatikus megbetegedésben szenved. Az enyhítő körülmények száma és súlya az elsőfokú bíróság ítéletében kiszabott büntetés lényeges enyhítését teszi lehetővé.

[186] A védő az ügyészi fellebbezést nem tartotta megalapozottnak, a vádlott vonatkozásában nem indokolt a kiszabott büntetés mértékének súlyosítása.

[187] Terhelt9 IX. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában észrevételezte, hogy az ítélet rendelkező része nem tartalmazza, hogy a bíróság mely napokon tartott tárgyalást, továbbá a védenca vonatkozásában a rendelkező részben és az indokolásban meghatározott büntetés mértéke eltér egymástól.

[188] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget, mert érdemben azon vádlotti védekezésekkel nem foglalkozott, amelyek ügyfele megjelenését, a cselekményekben való részvételét cáfolta volna, továbbá más személyek vonatkozásában állapíthatott volna meg felelősséget.

[189] Az ítélet bevezető része rögzíti, hogy IX. rendű vádlott társaival láncügylet típusú áfa-csalásban vett részt, az üzleti, stratégiai döntéseket V. rendű vádlott hozta, a döntések végrehajtásában védenca is közreműködött.

[190] Az elsőfokú bíróság ítéletét lényegében kizárólag a VII. rendű és VIII. rendű vádlottak vallomására alapította, annak ellenére, hogy bizonyítékértékelő tevékenység során az összes bizonyítékot számba kellett volna venni és indokát adni, hogy mit, miért fogadott el, illetve miért rekesztett ki.

[191] Ezzel szemben még az ezen két vádlott vallomásában lévő ellentmondásokat sem oldotta fel, így nem értékelte az sem, hogy VII. rendű vádlott hogyan és mikor kezdte

meg a számla gyártást, mikor került kapcsolatba V. rendű, és ennek folyományaként IX. rendű vádlottal.

[192] Nem jelölte meg, hogy konkrétan mikortól folyt az ítélet bevezető részében összefoglalt cselekménysor, mikortól volt megállapítható, hogy nem valós kereskedelmi tevékenységet folytattak és arra sem tért ki, hogy védencének cégenként mire nyilvánult meg az a magatartása, amelyet utasítás végrehajtójaként határozott meg.

[193] Végül azt sem tudta a bíróság pontosan megállapítani, hogy mekkora összeggel károsították meg az államháztartást.

[194] Az ítélet indokolása nem fejtette ki, hogy védenccé konkrétan milyen magatartással, miben nyújtott segítséget, milyen hamis okirat elkészítésében vett részt és konkrétan melyik gazdasági társaság vonatkozásában milyen utasítást teljesített.

[195] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy 3 dolgot kell vizsgálni az eljárásban, egyrészt, hogy a számlák valóban fiktívek-e, továbbá azokat felhasználták-e, végül, ha felhasználták az milyen összegű adóhiányt jelent.

[196] A védői álláspont szerint az ügyészségnek még az sem sikerült bizonyítani, hogy valóban fiktívek voltak a számlát. E körben a védő hivatkozott VII. rendű vádlott különböző alkalmakkor tett vallomásaiban lévő ellentmondásokra, rámutatva, hogy 2010. október végéig védencével kapcsolatban csak annyit mondott, hogy Terhelt13 testvére, ezt követően pedig IX. rendű vádlottról már úgy nyilatkozik, hogy a banki műveleteknél jelen volt.

[197] Emellett bíróság álláspontja szerint védenccé segítő közreműködését a lehallgatási anyagban a szereplő beszélgetések is igazolják. A védő az egyes közleményeket idézve összefoglalóan állapította meg, hogy egyetlen beszélgetés sincs, amely alapján következtetést lehetne vonni arra, hogy ügyfele bármilyen utasítást is átadott volna, vagy hogy VII. rendű vádlott fenyegetve érezte volna magát. A lehallgatási jegyzőkönyvek kapcsán az indokolásból nem ismerhető meg a vádlottak védekezése, és az sem, hogy vizsgálta volna bíróság, hogy IX. rendű vádlott bűnsegédi magatartását mennyiben igazolják. Mindez igaz terhelt8 VIII. rendű vádlott vallomásának értékelésére is, akivel ügyfele egyáltalán nem tartott kapcsolatot.

[198] Sételmezte, hogy a bíróság azt sem derítette ki, hogy egyáltalán védenccé lehetett-e a számlavezető bankban, hiszen ebben az időszakban több esetben tartósan külföldön tartózkodott élettársával együtt. Az ügyben tanúként meghallgatott banki ügyintézők cáfolták védenccé gyakori bankfiókban való jelenlétét és vallomásaikban is arra utaltak, hogy a banki ügyletek intézésében IX. rendű vádlott a VII. rendű által állított módon nem vett részt.

[199] Nem foglalkozott kellő súllyal az elsőfokú bíróság azzal, hogy VII. rendű vádlott miért hivatkozik vallomásában tanú30re és tanúra. Az eljárás során nem is tisztázták tanú30 szerepét - indítvány ellenére még tanúkénti meghallgatására sem került sor -, aki

egyébként a vádbeli időben szintén tartózkodott helység⁶ is. terhelt²¹ esetében pedig nem sikerült kétséget kizáró módon megállapítani, hogy őt ki bujtotta fel az elkövetésre.

[200] Az elsőfokú bíróság nem értékelte azt sem, hogy V. és VII. rendű vádlott megismerkedésekor utóbbi már 17 hónapja foglalkozott használtruha-kereskedéssel, így azt nyilvánvalóan nem V. rendű vádlott felbujtására tette.

[201] Az ítéletben a bíróság nem rögzítette, mely időponttól tekinthetők a gazdasági események fiktívnek, hiszen még az ügyészi nyilatkozat szerint is kezdetben valósak voltak a gazdasági tevékenységek. Ezt tanú is igazolta, így bizonyított, hogy ügyfele szlovák cégének is áruszállítás történt.

[202] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a bűncselekményt tagadó vádlottak vallomásait annyiban tette a tényállás alapjává, amennyiben azt egyéb bizonyítékok nem cáfolták, ugyanakkor IX. rendű vádlottal kapcsolatban összesen azt emelte ki, hogy V. rendű vádlott külföldi tartózkodása idején tolmácsolta, közvetítette terhelt⁵ V. r. vádlott akaratát, illetve rajta keresztül informálták a magyarországi történésekről. Az ezt megalapozó közlemények azonban nem a vádbeli időszakban keletkeztek, nem a vád tárgyát képező időszakra vonatkoznak és lényegében nem is tolmácsolt semmit. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában alapvetően a közleményekben foglalt telefonbeszélgetésekre alapozza ügyfele felróható bűnsegédi magatartását, nem jelöl meg azonban további olyan bizonyítékot, mely alapján levonható az a következtetés, hogy tudata átfogta, élettársa kérése teljesítésével bármilyen bűncselekmény elkövetéséhez hozzájárult volna.

[203] Az ítélet védence vonatkozásában annyiban sem tett eleget indokolási kötelezettségének, hogy kitért volna arra, az egyes gazdasági társaságok vonatkozásában mi volt a konkrét elkövetési magatartása.

[204] Az egyes vádlottak cselekményének jogi minősítése kapcsán szintén nem tartalmazza az ítélet történeti tényeknek a bűncselekmények törvényi tényállási elemeivel történő megfeleltetését, sem az alaptényállási elemek, sem a minősítő körülmények szintjén. Így nem állapítható meg, melyik pont szerinti cselekmény minősül milyen bűncselekménynek az egyes vádlottak vonatkozásában.

[205] A magánokirat-hamisítás tekintetében a bíróság érdemben nem állapít meg tényt, bizonyítékot nem sorakoztat fel.

[206] A védő utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság által felkért szaktanácsadó a szakértői véleményben fellelhető számszaki hibát jelzett.

[207] Összességében az elsőfokú bíróság nemcsak indokolási kötelezettségének nem tett eleget, hanem ennek eredményeként megalapozatlan tényállás. Elmulasztotta bizonyítékok értékelése során külön-külön, minden tényállás vonatkozásában vizsgálni védence bűnsegédi magatartását, kifejtetni mikor és hogyan tette. A rendelkezésre álló bizonyítékok kétséget kizáró módon védence bűnösségét nem támasztják alá, csak a

bizonyítékok egyoldalú értékelése vezethetett oda, hogy ügyfele bűnösségére vont következtetést az elsőfokú bíróság.

[208] Az ítélet indokolása ugyanakkor nemcsak az egyes tényállási pontokra vonatkozó konkretizáltságot, de a vádlottak szerinti egyéniesítést is mellőzte. A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem vonta hiánytalanul értékelési körébe, nem vizsgálta meg teljeskörűen a vallomások hitelességét, indokolása hangsúlyozottan VII. rendű vádlott nyilatkozataira terjed ki.

[209] A védő fellebbezését teljes egészében fenntartva elsődlegesen indítványozta az ítélet hatályon kívül helyezését, mert az oly mértékben megalapozatlan az indokolási kötelezettség hiányos teljesítése és a tényállás felderítetlensége miatt, hogy azt a másodfokú eljárásban orvosolni nem lehet.

[210] Amennyiben az ítéltábla úgy ítélné meg, hogy a hiányosságok a másodfokú eljárás keretében is pótolhatók akkor indítványozta, hogy ügyfelét a terhére rótt vád alól az ítéltábla bizonyítottság hiányában mentse fel.

[211] Harmadlagosan - amennyiben az ítéltábla a védelem álláspontjával nem ért egyet - úgy a kiszabott büntetés enyhítését kérte. E körben hivatkozott arra, hogy az eljárás rendkívül hosszú ideje folyik, amely védencét igen megterhelte. Munkahelye bizalmi jellegű, amit végrehajtandó szabadságvesztés esetén elveszítene és a gyerekéről való gondoskodást is. Jelezte, hogy védence az ítélet szerint a bűncselekményt bűnsegédként követte el, büntetlen előéletű, se előtte, se azóta eljárás vele szemben nem indult. Mindezekre figyelemmel a kiszabott szabadságvesztés mértékének jelentős enyhítését a végrehajtás felfüggesztését és előzetes mentesítésben való részesítését kérte.

[212] terhelt11 XI. rendű vádlott védője kérte az ítéltáblát, hogy az ügyészség súlyosításra vonatkozó fellebbezését utasítsa el.

[213] Indokolása szerint az elkövetett bűncselekmény, valamint a meghozott elsőfokú ítélet óta kirívóan hosszú idő telt el - amely az elévülési időhöz közelít -, az általánostól jelentősen eltérően indokolja az elsőfokú bíróság által meghozott ítéletet. A vádlott hosszú idő óta folyamatosan büntetőeljárás hatálya alatt áll, amely mindennapi életét jelentősen befolyásolta, nehezítette, az eljárási cselekményeket minden alkalommal megjelent. Idős korára tekintettel a büntetőeljárás az egészségi állapotát megviselte, folyamatos orvosi kezelésre szorul. Mindez a körülmény is alátámasztja, hogy a bíróság helyes döntést hozott, semmi nem indokolja az súlyosbítást.

[214] Terhelt15 XV. rendű vádlottat védőjének írásbeli észrevétele szerint a büntetéssel elérendő célok az elsőfokú büntetés alkalmazásával megfelelőek. Az ügyészség előzetes mentesítésre vonatkozó fellebbezésében az eddig előadottakkal szemben nem indokolta, mit tekint a vádlott vonatkozásában a bűncselekmény tárgyi súlyának, a személyében rejlő társadalomra veszélyességnek, és melyek a pontos büntetési célok. Az elsőfokú bíróság kellő súllyal vette figyelembe a helyesen felsorolt enyhítő körülményeket, ahogyan azt is, hogy nem volt súlyosító körülmény. A 2006-os elkövetéshez képes 17 év telt

el, az előzetes mentesítésre az időmúláson és a hosszú tartamú büntetőeljáráson túl érdemesíti az eljárás alatti és azóta is büntetlen előélete.

[215] Terhelt16 XVI. rendű vádlott védője írásbeli észrevételében az ügyészi fellebbezés indokolásával szemben előadta, a vádlott az ügy anyagi terhelése és a 16 éve tartó rendszeres tárgyaláson való megjelenés miatt, az eljárás mielőbbi lezárása érdekében vette tudomásul az elsőfokú ítéletet. A hosszas büntetőeljárás hatálya alatt álló vádlottra nehezedő nyomás egész életét, jövő-építését folyamatosan keserítette, ennek ellenére szakmai végzettséget szerzett, postásként dolgozik, családban él, két kiskorú gyermeke eltartója. Csaladját is megviselte az évek óta tartó eljárás, szülei súlyos, krónikus betegségben szenvednek. A vádlott jóhiszeműen, tisztességes vállalkozásban bízva, hiszékenyen került az ügybe és mikor felmérte, hogy itt nincs keresnivalója, rövid idő alatt kilépett.

[216] A védő beadványában megjelölte a vádlott aktuális személyi körülményeit, miszerint a vádlott havi keresete bruttó 270.000 Ft, 2007. óta postai vezetőként dolgozik, szakirányú végzettséget szerzett, 2007. óta cégben tulajdonosi, illetve képviselői státusza, jogköre nem volt. A cég17-ből saját elhatározásból távozott 2007-ben, a büntetőügy kezdetekor már nem volt kapcsolata az őt érintő cégekkel és személyekkel. Az alanyi körülményeket is figyelembe véve esetében nem tekinthető az elsőfokú ítélet indokolatlanul súlytalannak, ezért az elsőfokú ítélet enyhítését vagy helybenhagyását kérte.

[217] Terhelt19 XVIII. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolása szerint védence vonatkozásában sem a költségvetési csalás büntette, sem a hamis magánokirat felhasználása vétsége nem nyert bizonyítást.

[218] Előadta, hogy a vállalkozás beindításához a használt ruha mennyiséget az cég19 Kft. megvásárolta, az ehhez szükséges pénzt ő és terhelt12 bocsátotta rendelkezésre. A készlet értéke húszmillió forint volt, melyből védence saját forrásból nyolcmillió forintot vett ki a bankból bizonyíthatóan.

[219] Vitatta a vádlott terhére rótt kár mint eredmény összegét, mivel az Áfa törvény értelmében jogosan gyakorolta adólevonási jogát az cég19 Kft. A gazdasági tevékenység gyakorlása során védencét ügyvezetőként nem jogtalan haszonszerzés motiválta, hanem jogszerű, a számviteli szabályoknak megfelelő piacorientált tevékenység. Minden befogadott számlát követte valós gazdasági esemény, illetve az áruk továbbszámházása is megfelelt a használt ruhák kiszállításának és eladásának.

[220] Felhívta a figyelmet, hogy a vádlott az előadásokat követően bizonyíthatóan sem profitot, sem osztalékot nem vett ki a cégből, a visszautalt áfat sem, sőt a minimális költségen kívül minden bevételből további készletet vásárolt.

[221] Az árukészlet rendelkezésre állt és folyamatosan mozgott, az cég19 Kft. első raktára az Unió utcában volt, ahol tanú62 ügyvezetővel tartották a kapcsolatot, ezt igazolja tanú11 és tanú62 vallomása. Ezt követően 2008-ban költöztek a cím5 útra. Itt már több havi bérlet elmaradás volt, ami abból adódott, hogy a pénzük elfogyott, mert mindent

visszaforgattak. A folyamatos eladásokból és vásárlásokból megközelíthetetlen harmincmillió forintos árukészlete halmozódott fel, amelyet a bérbeadó cég önhatalmúlag zárolt.

[222] A védencével kapcsolatos tudati elemek hiányára bizonyítékként hívta fel az általa megjelölt lehallgatási jegyzőkönyvben rögzített beszélgetéseket tanú103 raktárvezetőt illetően.

[223] Hangsúlyozta, védencének semmilyen vagyon-növekedése vagy haszna nem volt a félresikerült üzlet következtében, ami áfa tartalmat jóváírtak a cég részére azt sem vette ki, hanem áruvásárlásra költötte.

[224] A védő szerint a bíróság ugyan eleget tett bizonyíték értékelő tevékenységének, viszont a bizonyítékokat egyenként, illetve összességében vizsgálva védenre tekintetében tényből tényre helytelenül következtetett. Kérte ezért a másodfokú bíróságot a rendelkezésre álló bizonyítékok külön-külön, illetve összefüggéseiben további értékelésére, amely alkalmas lehet védenre büntetőjogi felelősségének kizárása, illetve a törvény szerinti minimális szankció alkalmazására.

[225] Védenre személyi körülményeit illetően hivatkozott arra, hogy egy kiskorú gyermek édesapja, szűkös anyagi körülmények között él, idült betegségei továbbra is fennállnak.

[226] A fentiekre figyelemmel elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és védencének bizonyítottság hiányában történő felmentését kérte, másodlagosan az enyhítő körülményekre és elsősorban a rendkívüli időmúlására tekintettel a törvény szerinti minimális szankció, kizárólag pénzbüntetés alkalmazását indítványozta.

[227] Terhelt21 XX. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában elsősorban a védencét terhelő bizonyítékok hiányát hangsúlyozta.

[228] Sérelmezte, hogy a vádhatóság az egyes vádlottak vonatkozásában a terhelő bizonyítékokat egységesen kezelte, figyelmen kívül hagyva, hogy az az adott vádlott vonatkozásában fennáll-e vagy sem.

[229] A váddal ellentétben nincs semmilyen bizonyíték arra, hogy védenre bárkinek is listát átadott volna, és terhelt8 VIII.r. vádlottal nem is ismerték egymást.

[230] A védő hivatkozott Terhelt7 VII. rendű vádlott vallomására, miszerint a kezdeti időszakban valós tevékenységet folytattak, márpedig védenre pontosan a kezdeti, 2006. és 2007-es évben összesen három negyedév vonatkozásában végzett tevékenységet, azt pedig, hogy a valós gazdasági tevékenységet lefedő időszak mikor ért véget senki nem tudta megjelölni.

[231] Rámutatott arra is, hogy a vádiratban foglaltakkal ellentétben nyomozati iratok tanúsága szerint a terhelt⁵ V.r. vádlottnál lefolytatott házkutatás alapján nem találtak a cég¹⁰. vonatkozásában könyvelési anyagot vagy egyéb dokumentumot, a cég a lefoglalt szervezeti ábrák egyikén sem szerepel.

[232] Részletezte továbbá, hogy a Kft. könyvelését nem tanú³ végezte, a cégnek a vádban szereplő raktárak egyikében sem volt érdekeltsége, a raktározást saját ingatlanán végezte, a NAV az átfogó ellenőrzése során rögzítette is a bálás ruhák meglétét.

[233] A védő utalt arra is, hogy a lehallgatási jegyzőkönyvekben ügyfele vonatkozásában semmilyen terhelő adat nem található, a cég társasági szerződését nem terhelt⁶ VI.r. vádlott készítette és jegyezte ellen, a banki alkalmazottak ügyfele, vagy a cég¹⁰. nevét meg sem említették.

[234] Végül a valós, alátámasztott elkövetési érték hiányában a minősítés sem értelmezhető.

[235] A védő előadta, hogy az APEH illetékes szerve által 2007. május 25. napján végzett utólagos adómegállapítási eljárás és helyszíni szemle tartása során hozott határozatban mindösszesen 50.000 Ft adókülönbözetet állapított meg, a helyszíni szemle tartalmazta a rendelkezésre álló áruk listáját és szállítóeszközt is. Utóbbi anyagot ismételten csatolta.

[236] A vádlott érdekkörén kívül felmerült jelentős időmúlásra, büntetlen előéletére és az elsőfokú ítélet óta is fennálló büntetlenségére, egy kiskorú gyermekére, valamint a hiányos tényállásra és a kárérték pontos meghatározása hiányára figyelemmel elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a vádlott felmentését kérte, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, az ítélet súlyosítására irányuló ügyészi indítvány elutasításával egyetemben. Másodlagos kérelmével kapcsolatban előadta, annak indoka nem a bűncselekmény beismerése, hanem az esetleges új eljárás lefolytatása alatt a vádlott egyébként is megrendült egészségének várható további súlyos fokú romlása.

[237] A Fővárosi Ítéltábla a 2023. május 16. napján kelt 2.Bf.35/2023/39. számú végzésével Terhelt¹⁰ X. r. vádlottal szemben az eljárást megszüntette és vele szemben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, figyelemmel arra, hogy a X. r. vádlott 2022. november 25. napján meghalt.

[238] A másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezésre nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. §-a alapján, bizonyítás felvétele céljából tárgyalás tartásának szükségessége nem merült fel.

[239] A nyilvános ülésen jelenlévő ügyészség képviselője az írásbeli átirattal egyezően szólalt fel, az abban foglalt valamennyi indítványt fenntartva az elsőfokú ítélet valamennyi vádlott tekintetében való megváltoztatását kérve.

[240] Terhelt1 I. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolását fenntartva azt emelte ki, hogy a vádiratban az üzletszerűség nem volt a védenca terhére róva.

[241] Sérelmezte, hogy nem került tisztázásra, mely magatartási elemek merítették ki a bünszövetség fogalmát, és bár vallomás igazolta, hogy folyt valódi kereskedés a cselekmények kezdetén 2006-ban, a bíróság ebből mégsem vont le védenca számára kedvező következtetést.

[242] Jelezte, hogy több személy és cég szerepe, cselekvősége nem került tisztázásra az eljárás során.

[243] Sérelmezte azt is, hogy a történeti tényállásban hiányzik annak elválasztása, hogy mi történt a használt ruhával és mi az új ruhával, márpedig védenca csak utóbbival foglalkozott.

[244] Hivatkozott arra, hogy körhinta csalás esetén van árumozgás, az árunak vissza kell kerülnie az eredeti eladóhoz számlákkal kísérve, ebben az ügyben ilyen bizonyítékot azonban nem sikerült feltárni. Az okirati bizonyítékokkal ellentétes az a következtetés, hogy nem volt árumozgás, a fiktivitásra vonatkozó ítéleti következtetés iratellenes.

[245] A védő a bűnösség megállapítása esetén kérte különös súllyal figyelembe venni az időmúlást, és jelezte védenca az adóigazgatási eljárás következtében 5 éven át korlátozva volt abban, hogy céget vezessen, ügyvezető legyen.

[246] Terhelt2 II. rendű vádlott védelmében eljáró ügyvéd az ügyészi fellebbezésre tett írásbeli észrevételét fenntartotta, azt nem kívánta megismételni. Kiemelte, hogy a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet megszületése óta nem merült fel olyan körülmény, bizonyíték mely az elsőfokú ítéletet védenca vonatkozásában jogellenessé tenné, a törvényszék helyesen rögzítette ítéletében azt a tényt, hogy a II.r. vádlott nem vett részt a cselekményben és az ügyvezetésben.

[247] Az ügyészség továbbá tévesen állítja, hogy védenca és I. rendű vádlott házastársak voltak, így az abból levont következtetés is helytelen.

[248] A védő az ügyészi fellebbezés elutasítását és az elsőfokú ítélet hatályban tartását kérte.

[249] Terhelt3 III. rendű vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva hangsúlyozta, védenca nem követett el bűncselekményt, ha mégis, akkor is legfeljebb jelentéktelen epizód szereplő volt.

[250] Az eljárásban védencét senki nem terhelte, lényegében nem is ismerték, legfeljebb lánya neve merült fel többször az eljárás során.

[251] Az elsőfokú ítélet iratellenesen állítja, hogy védence NAV vizsgálatokban közreműködött, I. rendű vádlott vallomása pedig a tényleges gazdasági tevékenységet igazolja.

[252] Bűnösség megállapítása esetén enyhítő körülményként kérte figyelembe venni védence életkorát, egészségi állapotát, súlyos csípőficamát és a jelentős időmúlást. Mindenre tekintettel lényegesen rövidebb szabadságvesztés és próbaidő indokolt, emellett védence vagyoni helyzetére figyelemmel kérte a pénzbüntetés mérséklését és hosszabb részletfizetés engedélyezését is.

[253] Terhelt4 IV. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen hangsúlyozta, hogy védence több mint 10 éve van eljárás hatálya alatt, korábbi munkahelyén az eljárás miatt nem tudott tovább dolgozni, jelenlegi munkájához is szükséges az erkölcsi bizonyítvány. Kiemelte, hogy ügyfele minden tárgyaláson megjelent az időmúlás neki nem róható fel.

[254] Az ügyészség által indítványozott előzetes mentesítés mellőzését ennyi idő elteltével értelmetlennek nevezte azzal, hogy oly mértékben tenné lehetetlenné a munkában való részvételét, amelyre nem szolgált rá.

[255] A foglalkozástól eltiltást továbbá semmi nem indokolja, ezért kérte az ügyészi indítvány teljes elutasítását.

[256] Terhelt5 V. rendű vádlott védője perbeszédében az írásbeli fellebbezésben foglaltakat változatlanul fenntartotta kiemelve, hogy az elsőfokú ítélet felderítetlen, felülvizsgálatra alkalmatlan.

[257] Az írásbelivel egyezően fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság több tanúvallomást, illetve okirati bizonyítékot nem vont mérlegelési körébe, így a külföldön való tartózkodások tényét sem.

[258] Sérelmezte, hogy a törvényszék bizonyítási indítványoknak sem adott helyt és azok elutasítását nem indokolta meg kellően.

[259] A vádhatósággal szemben az elsőfokú bíróság azt a megállapítást tette, hogy a társaságok egyáltalán nem folytattak valós gazdasági tevékenységet, állítva, hogy az árut körbe utaztatták, ugyanakkor arra nézve, hogy az áru visszakerült volna újabb utaztatás útján, semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre.

[260] Nem vette figyelembe a nyomozóhatóság és így a szakértő sem, hogy a társaságok egy része más beszerzési forrással is rendelkezett, az innen származó ügyleteket senki nem nyilvánította fiktívnek. Ezekről a cégektől minimum 140 millió forintértékben került áru megvásárlására, a nyomozóhatóságnak vizsgálni kellett volna, hogy ez az áru jutott-e tovább a vádlotti társaságok között.

[261] A szakértői megállapítás tévességét már a tárgyalási szakban jelezték, a bíróság által felkért törvényszéki tanácsadó is megállapította, hogy a könyvelési anyag hiányos, a vád számszaki hibát tartalmaz.

[262] Az elsőfokú bíróság olyan kirívó mértékű iratellenes megállapítást tett és logikai hibát vétett, tévesen következtetett és indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mely nagymértékben hozzájárult az ítéletet megalapozatlanságához.

[263] Az ítélet hiányosságai másodfokú eljárásban nem orvosolhatók, mert széles körű bizonyítás felvételére lenne szükség, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

[264] Egyebekben az írásbeli fellebbezésben foglaltakat és indítványait változatlan formában tartotta fenn.

[265] Terhelt6 VI. rendű vádlott védelmében felszólaló védő az írásbeli fellebbezésben foglaltakat változatlanul fenntartotta.

[266] Kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet hiányos tényálláson alapul, iratellenes megállapításokat és téves következtetéseket tartalmaz. Hiányos a tényállás, mert elkövetési magatartásként az ügyvédi szokásos tevékenységet rója védecének, amely nem alapozza meg azt, hogy bűncselekmény elkövetésében vett részt. Bűncselekményben való részvételét igazoló konkrét elkövetési magatartás leírása nem került és a bíróság nem fejtette ki, hogy a bűncselekményben való közreműködése mit takar.

[267] Hangsúlyozta, hogy a vádlottak többsége nem tett terhelő vallomást a védecére és a lehallgatási anyag sem tartalmaz olyan adatot, amely a jogi ügyek intézésén túlmutatna. Az elsőfokú bíróság egy laza és hiányos, láncolati szemekkel nem rendelkező halmazból próbált következtetéseket levonni, a bizonyítékok azonban nem alkalmasak a bűnösség megállapítására.

[268] Hangsúlyozta védenca a vádbeli időben több más gazdasági társaságnál is ugyanazt a tevékenységet látta el, mint a vádbeli cégek esetében, ahol fel sem merült, hogy bűncselekményt követne el.

[269] Az enyhítésre irányuló fellebbezést illetően utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság sem a jelentős időmúlást, sem az eljárás hatálya alatt állást nem vette kellően figyelembe. Védenca az eljárás alatt munkavégzésben akadályozva volt, feladni kényszerült hivatását, ami pedig épp elég nagy súlyú büntetés számára. Időközben 2 gyermeke született, akiknek tartásáról gondoskodik, felesége súlyos beteg, dolgozni nem tud, így védecére hárul nagyobb rész a család fenntartásából és a gyerekek eltartásából. Az enyhítő körülmények számára és súlyára tekintettel a kiszabott büntetés jelentős enyhítése indokolt.

[270] Terhelt7 VII. rendű vádlott védője perbeszédében hivatkozott arra, hogy fellebbezését enyhítés érdekében terjesztette elő.

[271] Jelentős enyhítő körülmény az időmúlás, védenca ténybeli beismerő vallomása, a bűnsegédi minősége, és az, hogy több cselekmény kísérleti szakban maradt. Hangsúlyozta, hogy a vádlott 14 éve áll büntetőeljárás hatálya alatt, ezt a jelentős időmúlás és az egyéb enyhítő körülményeket figyelembe véve letöltendő szabadságvesztés kiszabására nem kerülhetett volna sor. A védő által csatolt születési anyakönyvi kivonat szerint védencének 2023. február 8-án gyermeke született, csatolta továbbá a vádlott feleségének személyi jövedelemadó bevallását, mely igazolja, hogy milyen bevételeket realizált 2022-ben, lényegében gyermekük születése óta bevétele, jövedelme a családi pótlékon kívül nincs. VII. rendű vádlott állandó munkahellyel rendelkezik, havi rendszeres jövedelme 1.800 euró, mely összegből neki egyedül kell eltartani a családját. Letöltendő börtönbüntetés kiszabása esetén az egész család ellehetetlenülne, létfenntartásukat nem tudnák biztosítani. A csatolt ambuláns lap szerint a vádlottnak olyan súlyos alvászavara van, hogy fizikai tevékenységet nem tud végezni. Minderre tekintettel a büntetés olyan enyhítésére tett indítványt, mely lehetővé teszi a szabadságvesztés felfüggesztését.

[272] Terhelt8 VIII. rendű vádlott védője a rendkívüli időmúlásra figyelemmel az ügyész indítvány elutasítását kérte.

[273] Terhelt9 IX. rendű vádlott védője perbeszédében hangsúlyozta, hogy védencét az eljárás elhúzódása rendkívül megterhelte.

[274] Írásbeli fellebbezését fenntartva mutatott rá, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének nem tett eleget, külön hangsúlyozta, hogy a magánokirat hamisítást tekintetében nem fejtette ki mire alapította ügyfele elkövetésében való részvételét. A lehallgatási anyagok szerint az adóbevallások benyújtását és az adó visszaigényléseket követően ügyfele vitt az adóvizsgálati jegyzőkönyvekkel kapcsolatos iratokat könyvelőhöz, azonban valótlan tartalmú irat benyújtásában, felhasználásában nem vett részt.

[275] Az elsőfokú bíróság nem fejtette ki, hogy az egyes ítéleti tényállási pontoknál miben nyilvánult meg ügyfele bűnsegédi magatartása, melyik társasággal hogyan állt kapcsolatban, a bíróság a banki adatok tekintetében nem ellenőrizte VII. rendű vádlott vallomását, hogy ügyfele megjelenhetett-e a bankban, segítséget nyújthatott-e a pénzek mozgásában.

[276] Az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, felderítetlen ezért elsődlegesen a hatályon kívül helyezését indítványozta.

[277] Egyebekben kérte figyelembe venni azt, hogy a vádlott 17 éve áll eljárás hatálya alatt, azóta édesapja meghalt, édesanyjáról egyedül gondoskodik, élettársával a kapcsolata megszakadt. Jelezte, hogy előzetes mentesítés, erkölcsi bizonyítvány elengedhetetlenül szükséges a munkájához, mivel bizalmi munkakört tölt be. Olyan büntetés kiszabását kérte, mely alkalmas legyen felfüggesztésre, kérte továbbá az előzetes mentesítést is.

[278] Terhelt11 XI. rendű a vádlott védője perbeszédében az ítélet helyben hagyását kérte azzal, hogy védenca már belenyugodott az elítélésbe. Hangsúlyozta, hogy az eltelt 16-17 év időmúlás a vádlottnak nem felróható, a bírósági eljárás azonban oly mértékben elhúzódott, ami megterhelte a résztvevőket, és védenca is belátta, jobb, ha elfogadja a bíróság döntését.

[279] Az ügyészi fellebbezést, a foglalkozástól eltiltás alkalmazását értelmetlennek nevezte azzal, hogy a 73 éves ügyfelével szemben kérdés szabad-e egyáltalán büntetést kiszabni. Hivatkozott továbbá arra, hogy ügyfele magas vérnyomással cukorbetegséggel küzd és gyomorbántalmak gyötrik.

[280] Terhelt15 XV. rendű vádlott védője hangsúlyozta, bár védenca bűncselekmény elkövetését sosem ismerte el, azért nem fellebbezett, mert belefáradt az ügybe, szeretne volna megkezdeni a próbaidőt. Az ügyészség álláspontja szerint a bíróság ugyanazokat a szempontokat értékelte az előzetes mentesítésben részesítéskor, mint a szabadságvesztés felfüggesztésénél. Az ügyészi logikát követve soha senkit nem lehetne előzetes mentesítésben részesíteni, mert a kedvező személyi körülményeket bíróság már a szabadságvesztés felfüggesztésekor értékelte. Hangsúlyozta, védenca szeretné az ügyet lezárni, erkölcsi bizonyítványa alapján látható, hogy az elmúlt 15 év alatt nem követett el bűncselekményt és érdemes arra, hogy a bíróság előzetes mentesítésben részesítse.

[281] Terhelt16 XVI. rendű vádlott védője felszólalásában hangsúlyozta, azért nem jelentettek be fellebbezést, mert az ügy mielőbbi lezárását tartották fontosnak. Védenca bűncselekményt nem követett el, feladatai között összefüggéseket nem látott, nem gondolta át és nem is látta, hogy bármi szabálytalanság történne, esetében sem céltudatosságot, sem szándékosságot nem lehet megállapítani. A hosszú büntetőeljárás nehezítette életét, jövő építését, ennek ellenére szakképzettséget szerzett, postásként dolgozik, 2 kiskorú gyermeket tart el és gerinc betegsége is van. Az ügybe jóhiszeműen, tisztességes vállalkozás indításának reményében, hiszékenyen került, mikor felismerte, hogy itt nincs keresnivalója döntött és kilépett. Az elmúlt 15 évben tisztességes munkával építette fel a maga és családja életét, 2007. óta postai vezetőként dolgozik, az előzetes mentesítés szükséges munkakör ellátásához. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet helyben hagyását indítványozta, a pénzbüntetés részlet fizetésének engedélyezése mellett.

[282] Terhelt19 XVIII. rendű vádlott védője írásbeli fellebbezését fenntartotta, amely elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésére irányult. Kérte, hogy az ítéltábla fordítson figyelmet az ítéleti belső arányosságra is.

[283] Terhelt20 XIX. rendű vádlott védője perbeszédében hivatkozott védenca kézzel írott beadványára.

[284] Kollégáihoz csatlakozva állapította meg, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ítélete megalapozatlan, téves ténybeli következtetéseket és iratellenes megállapításokat tartalmaz, az igazságügyi szakértő pusztán matematikai műveleteket végzett.

[285] A lehallgatási anyagban elhangzott egy mondat alapján a törvényszék tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható.

[286] Az enyhítő körülményeket illetően a jelentős időmúlást emelte ki, jelezte védence megrendült egészségi állapotát. A foglalkozástól eltiltás büntetés álláspontja szerint nem jöhet szóba, mert védence sem cégtulajdonos, sem cégvezető nem volt, a kiszabott szabadságvesztés pedig jelentősen túlmegy a büntetési célokon.

[287] Terhelt²¹ XX. rendű vádlott védője perbeszédében az írásban benyújtott részletes fellebbezésében foglaltakat fenntartotta.

[288] Hivatkozott az ítélet megalapozatlanságra tekintetben, hogy nincs megjelölve, mely időponttól tekinthetők a kiállított számlák fiktívnek. VII. rendű vádlott vallomása tartalmazza, hogy a kezdeti időszakban voltak valós gazdasági események, márpedig védence tevékenysége éppen a kezdeti időszakban történt gazdasági eseményekhez kapcsolható. Dátum hiányában a tényállás felderítetlen és megalapozatlan.

[289] Az eljárásban nem került értékelésre az az APEH jegyzőkönyv és vizsgálatot lezáró határozat, mely 2007. májusában rögzítette, hogy a vádlott cége valós tevékenységet végzett.

[290] Ugyanakkor védence az eljárásba, az ítéletbe beletörődött, fellebbezést azért jelentettek be, mert az ügyészség is jogorvoslattel élt.

[291] Összességében védence felmentésére tett indítványt, másodlagos indítványával kapcsolatban kiemelte, védence férje egy hónapja olyan balesetet szenvedett melynek következtében legalább egy évig keresőképtelen lesz.

[292] A másodfokú nyilvános ülésen jelen lévő Terhelt¹ I. rendű vádlott felszólalásában hangsúlyozta, az adóhatóság az áfa kiutalás előtti vizsgálatkor mindent rendben talált, jóváhagyás után került kiutalásra az áfa összege. Elsőként az adóhatósági jegyzőkönyvekből értesült arról, hogy olyan cégekkel került összevonásra, akikkel soha nem állt kereskedelmi viszonyban, tőlük számlát nem fogadott be, nekik számlát nem állított ki. Az ügyészség téves megállapítást tett, nem volt házastársa Terhelt²nek, életét az elmúlt 15 év megkeserítette, Magyarországon nem tudott érvényesülni, gazdasági tevékenységet folytatni.

[293] Terhelt² II. rendű vádlott felszólalásában elmondta, azért alkalmaztak két ügyvezetőt, hogyha valamelyikükkel történik valami, a cég ügyeiben könnyebben tudjon a másik eljárni.

[294] Hangsúlyozta, hogy tényleges ügyvezetői tevékenységet nem végzett, sem az adminisztrációban, sem a könyvelésben nem vett részt, feladata a kiskereskedelmi tevékenység koordinálása, a szponzoráltakkal való kapcsolattartás volt. Az eljárás kezdete óta az összes likvid tőkéjüket elveszítették, megszűnt a két jól működő cég, fel is számolták őket,

2020. decemberéig gazdasági társaságban nem lehetett sem tulajdonos, sem ügyvezető. Az ügyészség vele szemben téves megállapításokra és sablonokra építette a vádat, ez abból is látszik, hogy házastársaknak minősítették őket.

[295] Terhelt4 IV. rendű vádlott felszólalásában jelezte, hogy időközben mindkét gyermeke nagykorú lett, felesége 2 hónap múlva nyugdíjba megy. Továbbra is állította, hogy a tevékenység, amelyet végeztek tényleges kereskedés volt.

[296] Terhelt6 VI. rendű vádlott felszólalásában hivatkozott arra, hogy 2008.12. 03-án azzal gyanúsították meg, hogy 14 gazdasági társaság okirat szerkesztésében közreműködött, ezt ő maga sem vitatja, mind a társaságok alapításában, mind a módosító okiratok szerkesztésében közreműködött.

[297] Ugyanakkor nem kapott választ arra a kérdésére, hogy melyek azok a tényállási elemek, amely alapján gyanúsított lett, büntetőjogi felelőssége megállapítható lenne.

[298] Jelezte, hogy a büntetőeljárással ügyvédi karrierjét tönkretették, Magyarországon már nem dolgozik. Az eljárásban semmilyen cselekvősége nem került felderítésre, ami bizonyítaná az ítéleti tényállásban foglaltakat, amely csak nagyvonalakban rögzíti, hogy közreműködött, irányított, jogi tanácsokat adott. Hangsúlyozta, semmilyen gazdasági szerződést, kereskedelmi megállapodást nem kötött, vele szemben a társaság könyvelőjét még tanúként sem hallgatták ki, holott ő készítette az összes adóbevallást, könyvelési anyagot.

[299] A kiszabott büntetést rendkívül súlyosnak ítélte, és hangsúlyozva az eltelt igen hosszú időt az kérte, hogy büntetését oly mértékben enyhítsék, hogy próbaidő kiszabására legyen lehetősége. Jelezte, hogy 2012. óta ügyvédi kamarai társaságról lemondott, ezért számára a foglalkozástól eltiltás súlytalan. 2016-ban és 2019-ben gyermekei születtek, melyről az elsőfokú bíróság nem tett említést. Felesége egészségi állapota a csatolt orvosi igazolás alapján súlyos, a testvére a covid idején meghalt, édesanyját egyedül segíti.

[300] Összefoglalva kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, felmentést, de ami fontosabb, a büntetésének próbaidőre felfüggesztését.

[301] Terhelt8 VIII. rendű vádlott felszólalásában a személyi körülményeit illetően előadta, hogy édesapja tavaly decemberben elhunyt, azóta édesanyjáról egyedül kell gondoskodnia, párja keresetéből élnek.

[302] Terhelt11 XI. rendű vádlott felszólalásában elmondta, abban az időben közös képviselőként is dolgozott, azóta munkahelye megszűnt. Hangsúlyozta, hogy nem volt tudomása törvényteleniségről, kérte az időmúlást figyelembe venni.

[303] Terhelt5 V., terhelt9 IX., Terhelt16 XVI. és Terhelt21 XX. rendű vádlott a nyilvános ülésen nem kívántak felszólalni.

[304] A nyilvános ülésen jelenlévő vádlottak közül Terhelt11 XI. rendű vádlott élt az utolsó szó jogával, melyben hangsúlyozta, hogy az elmúlt időszakban semmilyen vád alatt nem volt, úgy érzi hibát követett el, de nem tudhatta, hogy mi történt az okiratokkal, részéről szándékosság nem történt.

[305] A Fővárosi Ítéltábla az ellentétes irányú perorvoslatok alapján eljárva, a Be.590.§ (1), (2) és (10) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel érintett valamennyi váltottat érintően teljes terjedelmében bírálta felül a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást. A felülvizsgálat arra tekintet nélkül, hogy ki és milyen okból fellebbezett kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetésre és intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és arra is, hogy az elsőfokú eljárásban érvényesültek-e az eljárási szabályok.

[306] Az ítéltábla elsőként azt vizsgálta, hogy főként a védelem által hivatkozott eljárási szabálysértések megvalósultak-e, és ha igen befolyásolták-e a bizonyítás törvényességét, korlátozták-e a résztvevő személyek jogainak gyakorlását.

[307] A nyomozás elrendelése és az elsőfokú bírósági eljárás egy részének tartama alatt az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban régi Be.) rendelkezett a büntetőeljárásról, majd 2018. június 1-jétől a 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) a hatályos büntetőeljárási törvény.

[308] Utóbbi az átmeneti rendelkezések közül elsőként a Be. 868. § (1) bekezdésében rögzíti, hogy e törvény rendelkezéseit - 868.-876.§-ban meghatározott eltérésekkel - a hatálybalépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásban is alkalmazni kell.

[309] A Be. 870. § (1) bekezdése szerint az azt megelőzően, a korábbi jogszabály alapján végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza.

[310] Végül a Be. 872. § (1) kifejezett rendelkezése, hogy a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell megítélni.

[311] Mindezek egybevetése alapján azt a kérdést, hogy az eljárási cselekmény törvénysértő-e, a cselekmény fogatosításakor hatályos eljárási rendelkezések szerint kell megítélni.

[312] Az elsőfokú eljárás során az ügyészi vádban a legsúlyosabban minősülő bűncselekmény a 1978. évi IV. törvény (rég Btk.) 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett, különösen nagy kárt okozó csalás büntette volt, mely az új büntetőeljárási törvény hatálybalépését követően nem minősült gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekménynek, eszerint ahogyan arra a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség

helytállóan utalt az új büntetőeljárási törvény hatálybalépését követő első határnaptól, 2018. szeptember 26-tól a törvényszék a Be. 868. § (2) és (3) bekezdés értelmében egyesbíróként, ülnökök nélkül is eljárhatott volna. Ezen idő alatt a tanács összetétele miatt relatív eljárási szabálysértés valósult meg.

[313] A 2019. május 27. napján tartott tárgyaláson (306-os tárgyalási jegyzőkönyv) az ügyész perbeszédében ugyanezen bűncselekmény vádirati minősítést megváltoztatva, az időközben hatályba lépett 2012. évi C. törvény (Btk.) szerint a 396. § (1) ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntettében kérte a bűnösség kimondását. Az akkor hatályos Be.10. § (1) bekezdés 3. pont f) szerint a Btk. 396. § (5) bekezdés szerinti költségvetési csalás gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény, mely esetében a 13. § (3) bekezdés és az átmeneti rendelkezések közül a 868. § (2) bekezdése alapján a bíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el. Ehhez képest a 2022. március 25. napján tartott érdemi tárgyaláson (383. tárgyalási jegyzőkönyv) a törvényszék egyesbíróként járt el

[314] Helytállóan hivatkozott tehát az ügyészség arra, miszerint 2022. március 25-én a törvényszék nem volt törvényesen megalakítva, mert a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény egyesbíróként való tárgyalását a Be. 868. § (2) bekezdése kizárta. Ugyanakkor arra is helytállóan utalt az ügyészség, hogy az egyesbíróként történő eljárással megvalósított abszolút eljárási szabálysértést a következő tárgyalási napon, 2022. június 13-án (390. tjkv.) a törvényszék korrigálta, visszatérve társasbíráskodásra és a Be. 518. § (3) szerint a tárgyalást a tárgyalás korábbi anyagának lényeges ismertetésével megismételve.

[315] Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy az eljárási cselekmény idején hatályos régi Be. rendelkezéseinek való megfelelést kell vizsgálni a leplezett eszközök alkalmazásával nyert információk felhasználása körében

[316] Az ítéltábla megállapította, hogy más ügyben elrendelt titkos információgyűjtés során nyert, a leplezett eszközök alkalmazásának eredményéről készült lehallgatási közleményeket az elsőfokú bíróság az új Be. átmeneti rendelkezései közül a Be. 872. § (1) alapján törvényesen tette a tárgyalás anyagává és értékelte bizonyítékként.

[317] A törvényszék megjelölte, hogy a leplezett eszközök alkalmazására milyen más eljárás során került sor, hivatkozva arra, hogy mind az eszközök alkalmazására, mind az információgyűjtés eredményének felhasználására vonatkozó engedélyek beszerzésre kerültek (azok a bíróság iratok közt megtalálhatóak), a titkos információgyűjtés az engedélyekben foglaltak szerint és az eljárási cselekmény idején hatályos eljárási szabályok megtartásával jogszerűen történt. Az így nyert információ jelen ügyben való felhasználására vonatkozó törvényszéki indoklás helytálló, a bűncselekmény elkövetése utáni időszakban rögzített beszélgetésekből az elsőfokú ítéletben részletezettek szerint (179.-193. oldal) - szemben a védelmi kifogásokkal - jelen ügyre vonatkozóan is számos releváns információ volt nyerhető.

Mindezek szerint az elsőfokú bíróság a leplezett eszközök alkalmazásának eredményét jogszerűen, és indokoltan tette a bizonyítás anyagává.

[318] A vád törvényességére vonatkozó védelmi felvetések nem alaposak.

[319] A Be.6.§ (1) bekezdés szerint a bíróság a vád alapján ítélezik. A vádiratok benyújtásakor hatályban volt Be. (korábbi Be.) 2.§ (1) bekezdése azt mondta ki, hogy a bíróság az ítékezés során törvényes vád alapján jár el. A (2) bekezdés határozta meg a törvényes vád fogalmát, mely szerint törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy, pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A vád tárgyává tett cselekmény leírása akkor pontos, ha a történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket, az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét, idejét.

[320] Helyesen hivatkozott a védelem arra, miszerint az akkor elsőfokú bírósággént eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a vád beérkezését követően az ügyészséget a vádirat kiegészítésére hívta fel, és az is tényszerűen megállapítható - ahogyan arra az ítéltábla a későbbiekben még részletesen kitér -, hogy az egyes cégeknél fellelhető költség számlák vádiratba helyezésével a vád kiegészítése nem a bírói felhívás szerint történt.

[321] A vád ennek ellenére megfelelt a vele szemben támasztott törvényi követelményeknek, hiszen tartalmazta a vádlottak terhére rótt csalási cselekmények és a közbizalom elleni cselekmények megállapításához szükséges tényeket és bizonyítékokat.

[322] Az ítéltábla egyetértett azokkal a védelmi felvetésekkel, hogy a büntető eljárás során a sérült az eljárás időszerűségéhez fűződő jog.

A több szálon indult nyomozás elrendelése 2008. november 18, illetve 2008. december 1-én, a nyomozás lezárása és vádemelési javaslattal az iratok megküldésére az ügyészségnek 2010. november 29-én, 2012. június 26-án, illetve 2012. szeptember 8-án történt.

Vádemelésre 2012. január 30-án, illetve 2012. december 21-én került sor.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság utóbb az előtte folyamatban lévő büntető ügyben az ügyészséget a vád kiegészítésére hívta fel, amelynek a kerületi ügyészség 2012. június 21-én tett eleget.

A két büntető ügy egyesítésére bírói szakban a Fővárosi Törvényszéken 2013. január 30-án került sor.

A Fővárosi Törvényszék az első tárgyalást 2013. május 30-ra tűzte, az első érdemi tárgyalást 2013. június 4-én tartotta, majd 11 tárgyalási napot követően az ügy átszignálásra került, az eljárás az ügyben kijelölt bíró 2015. december 7-én ismételte meg. Ezt követően 2016. év folyamán az ügy ismét átszignálásra került, majd ugyanez év folyamán ismét új bíró kijelölésére került sor, aki a 2016. december 16-án tartott tárgyaláson az addigi eljárást megismételte. Az eljárást folytatva, a bizonyítási eljárás befejezését követően az ügyészi perbeszédre 2019. február 27-én, a védői perbeszédre négy tárgyalási napon keresztül 2019. november 13-ig került sor. Ezt követően a 2020. január 31-én kitűzött tárgyalást a bíróság nem tartotta meg, érdemi tárgyalást legközelebb 2022. március 25-én, majd június 13-án

tartott, mikor az elsőfokú ítélet kihirdetésére került sor. Ezen időszakon belül 2020. március közepétől 2020. nyaráig az tárgyalás tartását az akkori járványhelyzet nem tette lehetővé.

Mindezzel együtt tény, hogy az elsőfokú bírósági eljárás az első vádirat beérkezésétől számítva több mint 10 év után fejeződött csak be, a bírósági eljárás során az eljárás elhúzódásához vezető mulasztásnak az eljárás időszerűségét illető következményei a büntetéskiszabás körében nyomatékkal kerültek és kerülnek értékelésre.

[323] A védelmi kifogással ellentétben a nyomozati eljárás során lényeges eljárási szabálysértések nem történtek, az V. rendű vádlottat illetően elrendelt házkutatás során a régi Be. 149. § rendelkezéseinek betartásával került sor, melynek (5) bekezdése szerint, amennyiben a házkutatáson az érintett, illetve védője, képviselője vagy megbízott hozzátartozója nincs jelen, az érintett érdekeinek védelmére olyan személyt kell kirendelni, akiről alaposan feltehető, hogy a házkutatással a érintett érdekeit megfelelően védi, eszerint a nyomozó hatóság a vádlott cégében alkalmazott felnőttkorú személy jelenlétében jogszerűen folytatta le a helyiség átvizsgálását, a házkutatás során feltalált bizonyítási eszközök lefoglalása és az eljárásban bizonyítékként való felhasználása jogszerűen történt.

[324] A védelmi hivatkozás történt a bírósági szaktanácsadótól származó információ eljárás során való felhasználására. Az iratok szerint 2015. március 18-án az akkor eljáró bíró bírósági szaktanácsadó felé kérdéseket intézett, majd a 155-ös sorszámú jegyzőkönyvben szóban tájékoztatást adott a bírósági szaktanácsadó addig végzett munkájáról, véleményéről. Tekintettel arra, hogy sem a régi Be., sem a jelenleg hatályos Be. nem ismeri sem a bírósági szaktanácsadót, sem az általa adott szakvéleményt, véleményt, ezért a tőle származó információ az eljárás során bizonyítási eszközként nem felhasználható.

[325] A védelmi fellebbezésekben több esetben történt utalás arra, hogy az eljárás anyagának jó részét az adóhatósági vizsgálat anyaga teszik ki, az ítéltábla ezért a felülbírálat során vizsgálta az adóhatósági eljárásban beszerzett bizonyítékok törvényességét is.

[326] Az Art. 86. § 1 bekezdése értelmében az adóhatóság a költségvetési támogatás, adóvisszaigénylés jogosulatlan igénybevétele megakadályozása érdekében ellenőrzést végez, amelyek célja az adott törvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vizsgálata.

[327] Az Art. 97. § (4) bekezdés, (5) bekezdés és (6) bekezdése értelmében az adóhatóságot tényállás tisztázási kötelezettség terheli, amely körében az adózó javára szolgáló tényeket is köteles feltárni az adóhatóság. Különösen azokban az esetekben, amikor az adózó állítja, hogy bevallása jogszerű volt, az adót jogszerűen helyezte levonásba, de az ellenőrzés az állítást nem tartja igazoltnak akkor az ellenőrzés jogosult a számlakibocsátónál is vizsgáldni. A vizsgálata során megállapított körülményeket, tényeket a vizsgált adózó ellenőrzési jegyzőkönyvébe vezeti be.

[328] Az ún. láncszerződések (az Európai Bírósági terminológiája szerint: körhintaszerződések) esetén a számlák alaki és tartalmi hitelességével kapcsolatban az

adóhatóság jogosult vizsgálni nemcsak a vitatott számlák kiadójának és befogadójának a gazdasági kapcsolatát, hanem az azt megelőző gazdasági eseményeket is (BH 2007. 250.).

[329] Az adóhatóság ennek megfelelően jogszabályi felhatalmazás alapján elvégezte a partneri oldalon rendelkezésre álló adatok vizsgálatát is, melynek során feltárása kerültek az adott gazdasági tranzakcióhoz kapcsolódó egyéb cégek, személyek, akik tanúkénti nyilatkozataikban a folyamatban betöltött szerepükre nézve is fontos adatokat szolgáltatottak, emellett az adóhatóság megpróbálta az áru mozgásából, kezeléséből, készletezésből, raktározásából, kitérőléséből, fuvarozásából összetevődő folyamathoz köthető bizonyítékok, bizonylatok beszerzését is.

[330] A közösségi beszerzések, értékesítések miatt szükségessé váltak a külföldi jogsegély keretében történő megkeresések, melyek révén további okirati bizonyítékok beszerzésére is sor került.

[331] Az adóhatóság ennek során is törvényesen járt el, az így beszerzett bizonyítékok is az eljárás részét képezhetik.

[332] Az ítéltábla megállapította, hogy az adóhatósági eljárás során a fent felsorolt elemzések, revíziós és ellenőrzési tevékenység, az adóalanyok meghallgatása, az eljárás során beszerzett okiratok, bizonylatok és az ahhoz kapcsolódó lehetséges elkövetői kör eljárásba történő bevonása, meghallgatása a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt.

[333] A nyomozást végző szervek ezt követően törvényesen építették be a nyomozati anyagba a fentiek szerinti adatokat, amelyekből kiindulva történt az adott gazdasági események, az abban érintett gazdasági társaságok és a hozzájuk köthető más-más pozícióban, helyzetben lévő személyek beazonosítása, majd az erre épülő személyi bizonyítási eszközök beszerzése, kezelése, melynek eredményeként feltárhatóvá váltak a tényleges történések a lehetséges elkövetői kör bevonása az eljárásba.

[334] Mindezek szerint az elsőfokú bíróság részletes bizonyítási eljárás során az ítélet feltétlen hatályon kívül helyezéséhez vezető a Be.607-608. §-ában meghatározott, valamint az ügy érdemére kiható 609. § szerinti egyéb szabálysértést nem vétett.

[335] A törvényszék a bizonyítás törvényességével kapcsolatos egyéb lényeges eljárási rendelkezéseket is betartotta, a terheltek, tanúk, szakértő figyelmeztetései törvényesek voltak és a figyelmeztetések, valamint az adott válaszok a jegyzőkönyvben rögzítésre is kerültek.

Az érdemi elbírálásának akadályá nem merült fel.

[336] A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta. A releváns bizonyítékokat maradéktalanul beszerezte és a tárgyalás anyagát tette, ítéletében kellő részletességgel, iratszerűen megjelölte, majd okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelően egyenként és összességükben is értékelte.

[337] A törvényszék a bizonyítékok mérlegelésével döntően megalapozott tényállást rögzített, azonban az általa megállapított tényállás részben hiányos, illetve kisebb részben ellentétes a rendelkezésre álló iratok tartalmával.

[338] Ezen részbeni, a Be. 592.§ (2) bekezdés a) és c) pont szerinti megalapozatlansági okok a tényállás egészét nem érintették azok a 593.§ (1) bekezdés alapján orvosolhatóak voltak, ezért az ítéltábla az iratok tartalma alapján a tényállást az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

[339] A vádlottak személyi körülményei a másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozatok és a védelem által csatolt okiratok alapján annyiban kiegészítendők, illetve helyesbítendők, miszerint:

[340] IV. rendű vádlott gyermekei időközben nagykorúvá váltak.

[341] VI. rendű vádlott házasságban, 2 kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik felesége Crohn betegségben szenved.

[342] VII. rendű vádlott nő, 2023-ban gyermeke született, így 2 kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik.

[343] XI. rendű vádlottnak magas vérnyomása van és cukorbeteg.

[344] XVI. rendű vádlott postai vezetőként dolgozik és 2 kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik.

[345] XIX. rendű vádlott húgyhólyag rosszindulatú daganat miatt szorul állandó orvosi kezelésre, havi nyugdíja 98400 forint.

[346] Ezentúl a történeti tényállás kiegészítése, javítása az alábbiak szerint volt szükséges:

[347] Szükséges volt megjelölni az cég5.-én túl a további belföldi, illetve külföldi beszerzési forrásokat,

[348] az áfa visszaigényléssel érintett valamennyi, vádban szereplő gazdasági társaság esetén az értékesítéssel érintett külföldi gazdasági társaságot,

[349] az egyes tényállási pontokban a bűnsegédként közreműködő vádlottak tényállási ponton belüli vagyoni hátrány mértékéből való egyenkénti részesedését,

[350] korrigálni a számszaki eltéréseket, elírásokat,

[351] külön kellett választani a XVI. tényállási pontban szereplő gazdasági társaságot képviselő két vádlott részesedését a vagyoni hátrány mértékéből,

[352] mellőzni a III-XVII. tényállási pontban szereplő költségszámlák közül a váddal nem érintett időszakra vonatkozó és a vád tárgyát nem képező bizonylatokat,

[353] A fentiek szerint a másodfokú bíróság történeti tényállás bevezető részét a 23. oldal 2. bekezdését kiegészíti azzal, hogy:

Az adásvétel tárgyát képező termékek másik belföldi beszerzési forrása - a cég10. felé - a cég104 Kft. volt, amely a vádbeli időben tényleges tevékenységet nem folytatott, utoljára 2003. évre vonatkozóan nyújtott be adóbevallást (NAV Bűnügyi Főigazgatóság 60300-2136/2011.bü. irat 8. kötet 259-260. 301.oldal). A termékek külföldi beszerzési forrása továbbá a szlovák illetőségű cég26 s.r.o. és a cég3 s. r. o. társaság (254.o.), mindkettő képviselője ugyanaz a személy, tanú56, az áruk beszerzése az iratok szerint mindkét esetben cég145 cég145 (helység18) és az cég4 (helység18) társaságoktól történt.

A cég26 s.r.o. vevői a cég15. és az cég7. voltak, ugyanakkor a szlovák cég a cég9 Kft-től is szerzett be bálás használt ruhát.

A cég3 s.r.o. az iratok szerint a cég18. és a cég11. részére

értékesített, az áruk beszerzését a szlovák cégek nem bizonyították, bizonylatok mögött valós gazdasági esemény nem volt (159-163., 287- 289, 300-301. oldal).

[354] A történeti tényállás bevezető részét a 23. oldal 7. bekezdését kiegészíti azzal, hogy:

A cég5 (képviselője Terhelt11 XI. rendű vádlott) részére a cég28, a cég11, a cég14, a cég8 és a cég6.,

az cég27. (képviselője tanú7) részére a cég9 Kft.

az cég23. (képviselője tanú5, utóbb Terhelt19 XVIII. rendű vádlott) részére a cég18, a cég20, a cég2, a cég13, a cég15. a cég1 és az cég19 Kft.,

a cég25 (képviselője Terhelt9 IX. rendű vádlott) részére a cég20, a cég28, az cég19, a cég8, az cég9, az cég16, a cég17.,

a cég6 cég27. (képviselője tanú7) részére a cég11, a cég14, és a cég6. szállított árut.

Közülük a bizonylatok szerint a cég25 az árut tovább értékesítette az cég6 Ltd-nek, amely társaság valamennyi magyar adóalanytól beszerzett árut a cég159-nek adta, ahogyan az cég23. is. A cég5 Ltd. - a cég7-vel azonos címen bejegyzett - cég153 LLC. részére értékesített.

Az adóhatósági vizsgálat szerint a számlázási láncolat végén szereplő külföldi gazdasági társaságok valós gazdasági tevékenységet nem folytattak (163-171., 287-293. oldal 298., 301-307. oldal).

[355] A II. tényállási pontot illetően az ítélet 33. oldal 2. bekezdését akként javítja, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott – helyesen - 34.002.760 forint áfa tartalommal állított ki fiktív számlát, amellyel (33. oldal 3. bekezdés) ahhoz nyújtott segítséget, hogy - helyesen - 33.491.560 forint összegben jogosulatlanul igényeljen vissza a cég2. áfát.

[356] A II. számú tényállás (egyezően Fővárosi Főügyészség KÜO.6360/2011/21-I. számú vádirattal) csak a váddal érintett időszakra (cég1. esetében 2007. február hónaptól 2007. május hónapig, cég2. esetében a 2006. június hónaptól 2007. I. negyedévig) és csak azon társaságok (cég7, cég20, cég28.), azon számláit tartalmazza, amelyek felhasználásával az elkövetők megvalósították a költségvetési csalás büntettét és a hamis magánokirat felhasználása vétségét.

[357] Ezzel szemben a további történeti tényállások (III-XVII.) - egyezően a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség B.XIII.148 /2008/88- I. számú, a Pesti Központi Kerületi Bíróság felhívása alapján kiegészített 2012. június 20-án kelt vádirati tényállással - nemcsak a vádban szereplő időszakot érintően - a XVII. vádpont kivételével -, és nem csak a vádban felhívott gazdasági társaságok áfa-visszaigényléssel érintett számláit tartalmazza, hanem -az igazságügyi szakértő által kimunkált munka táblázat szerinti -, az egyes cégeknél fellelt valamennyi költség számlát.

Az ítéleti megfogalmazás szerint az egyes vádlottak az adóbevallásokban a táblázatban szereplő számlákat használták fel, ehhez képest a bűncselekményekkel csak azon számlák érintettek, amelyeket az egyes cégek a vádban szereplő időszakban az adóbevallásokban feltüntettek, majd a valótlan tartalmú áfa-bevallásokban az adott időszakot illetően a jogtalan áfa visszaigénylés tekintetében szerepeltettek.

Mindezek okán az ítéltábla az ítéleti tényállás III-XVII. pontjait a vádban nem szereplő adóbevallási időszakra szerepeltetett számlák mellőzésével javította.

Eszerint a III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XIII., XIV., XV., és XVI. tényállási pontból mellőzi a 2007. IV. negyedévet követően kiállított számlákat, továbbá a VI. pontot illetően a 2006. III., a VII. pontot illetően a 2007. II., a VIII. pont esetében a 2006. II. negyedévet megelőzően kiállított számlákat is.

[358] Az ítéleti tényállás - egyezően a Budapesti és XIII. Kerületi Ügyészség vádiratában foglaltakkal - azon tényállásokban, ahol több vádlott által képviselt cég költség számlái szerepeltek, az egyes vádlottak, illetve az általuk képviselt cégek által kibocsátott és a valótlan adóbevallásokban feltüntetett számlákat cégekre, illetve vádlottakra összesítve nem tartalmazza, holott az egyes költség számlát kiállító vádlottak - kivéve a bünszövetséggel érintett VII. és V. rendű vádlottat - a vádirati tényállás szerint pusztán az általuk képviselt gazdasági társaság által kibocsátott hamis számla alapján számítandó áfa-tartalom erejéig működtek közre a jogtalan áfa visszaélésben, ahogyan azt II. pont esetében az egyes vádlottakra részletezve tartalmazza. A vádirati tényállás alapjául szolgáló, szakértő4 által a nyomozati szakban készített szakértői vélemény az áfa analitikák vizsgálata alapján állapította meg, hogy az egyes gazdasági társaságok mely számlákat szerepeltettek a társaság áfa-bevallásában, a szakértői vélemény a felhasznált számlákat kibocsátó cégenként összegezve is tartalmazza, ezért az ítéltábla a szakértői véleményt alapul véve végezte el az egyes gazdasági társaságok szerinti összesítést.

[359] Mindezek okán a IV., V., VI., VII., IX., X., XI., XVI. és XVII. pontokat illetően az ítéltábla az egyes cégenként kiállított számlák áfa-tartamának szétválasztásával pontosította az egyes vádlottak terhére rótt vagyoni hátrány mértékét. A számításnál figyelemmel volt arra is, hogy a szakértői vélemény az egyes cégek esetén az állami költségvetés károsítását illetően tartalmazza a jogosulatlan igény mellett a fizetési kötelezettség növekedését is, ehhez képest a vád - figyelemmel arra, hogy a II. pontban szereplő cégek kivételével a többi tényleges gazdasági tevékenységet nem végzett - a további vádpontokban szereplő vádlottak terhére csak a jogosulatlan igényként szerepeltetett összeget róttá.

[360] Mindezek alapján a cégenként összesített számlák áfa-tartalma, továbbá az összes levonásba helyezett általános forgalmi adó mértéke összevetése alapján az egyes tényállási pontoknál az egyes költség számlát kiállító vádlottak terhére a hamis Áfa visszaigénylésben való közreműködést illetően az legalább az alábbi összegű vagyoni hátrány róható:

[361] IV. pont: a cég14. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 103.107.000 forint áfa tartalmú számlái közül az Kft1. 84.773.057 forint-, míg a cég42.18.333.943 forint áfa tartalmú számlát állított ki, a cég14. valótlan tartalmú áfabevallásai alapján az ügyészség 44.826.000 forint jogosulatlan igényt tett a vád tárgyává, ehhez képest a terhelt7 VII. rendű vádlott az általa képviselt Kft1. nevében kiállított számlák segítségével mintegy: 36.826.000, a tanú4 vezetése alatt álló cég42. mintegy: 7.970.000 forint áfatartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (szakértői vélemény 12.kötet 7691. oldalától 7703.oldal).

[362] V. pont: a cég8. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 34.831.000 forint áfatartalmú számlái közül a cég10. 18.068.800 Ft, míg az Kft1. 16.762.500 forint Áfa tartalmú számlát állított ki, a cég8. a valótlan tartalmú áfabevallásai alapján a jogosulatlan igény mértéke 16.761.000 Ft, melyből a terhelt7 VII. rendű vádlott által képviselt Kft1. minimum 9 millió, Terhelt21 XX. rendű vádlott által képviselt cég10. minimum 8 millió forint áfa-tartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (12. kötet 7851-7859. o.).

[363] VI. pont: a cég11. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 95.350.148 Ft Áfa-tartalmú számlái közül az Kft1. 91.425.008 forint, míg az cég7. 3.925.140 Ft Áfa-tartalmú számlát állított ki, a cég11. valótlan áfa-tartalmú adóbevallásai alapján a jogosulatlan igény mértéke 36.057.000 Ft, melyből a VII. rendű vádlott által képviselt Kft1. mintegy: 34.760.000, míg az cég7. nevében mintegy: 1.109.000 forint áfa-tartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (13. kötet 7983-tól 7993. o.).

[364] VIII. pont: a cég6. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 77.057.393 Ft áfa-tartamú számlái közül az Kft1. 56.279.843 Ft, míg az cég12. 20.777.520 forint áfa-tartalmú számlát állított ki, a cég6. valótlan áfa-tartalmú adóbevallásai alapján a jogosulatlan igény mértéke 40.000.542 forint, melyből a VII. rendű vádlott által képviselt Kft1. mintegy: 29.100.000 forint, az cég12. nevében kiállított mintegy: 11.284.000 forint áfa-tartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (13. kötet 8301-től 8313. oldal).

[365] IX. pont: a cég20. bevallásaiban szerepeltetett összesen 36.334.980 Ft áfa-tartalmú számlák közül az cég19. 32.323.260 forint, míg a cég18. 4.011.720 Ft értékű számlát állított ki, a valótlan áfa-tartalmú adóbevallásai alapján a jogosulatlan igény mértéke – helyesen - 18.174.000 Ft, melyből a XVIII. rendű vádlott által képviselt cég19 Kft. mintegy: 16 millió Ft, míg a cég18. nevében kiállított mintegy: 2 millió Ft áfa-tartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (13. kötet 8463-8471. oldal), e tényállási pontot illetően bár a vádirati és ítéleti tényállás a 2007. III. negyedévére vonatkozó jogosulatlan áfa visszaigénylést is a vádlottak terhére rója azonban annak mértéke - 4.242.000 forint - a teljes időszakra vonatkozó összegzésben nem szerepel, ezért az ítéltábla a 13.000.932 ezer forint vagyoni hátrány mértékét 18.000.174 forintra javítja.

[366] X. pont: Kft1. bevallásában szerepeltetett összesen 99.667.061 forint áfa-tartalmú számla közül az cég5 96.809.861, a cég8. 2.857.200 Ft értékű számlát állított ki, a valótlan áfa-tartalmú adóbevallás alapján a Kft1-t illetően a jogosulatlan igény mértéke 707.000 Ft, melyből VIII. rendű vádlott az általa képviselt cég5. nevében 686.000, a III. rendű vádlott az általa képviselt cég8. nevében 21.000 Ft áfatartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (13. kötet 8585-8593 o.).

[367] XI. pont: a cég9 Kft. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 25.451.080 Ft áfa-tartalmú számla közül a cég10. 18.661.160, az Kft1. 6.789.920 forint értékű számlát állított ki, a valótlan áfa-tartalmú adóbevallás alapján a cég9 Kft-t illetően a jogosulatlan igény mértéke 9.684. 000 forint, melyből a XX. rendű vádlott által képviselt cég10. mintegy: 7,1 millió, a VII. rendű vádlott által képviselt Kft1. mintegy: 2,4 millió forint áfa-tartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (14. kötet 8627-8635 o.).

[368] XIV. pont: az cég7. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 76.210.805 Ft áfa-tartalmú számla közül az cég11. 27.170.250 Ft, míg a cég10. 48.208.955 Ft értékű számlát állított ki, a valótlan áfa-tartalmú adóbevallás alapján az cég7-t illetően a jogosulatlan igény

mértéke 25.042.000 Ft, melyből a XI. rendű vádlott által képviselt cég16. mintegy: 8.9 millió forint, a XX. rendű vádlott által képviselt cég10. mintegy:15,7 millió Ft áfa-tartalmú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (14. kötet 9219-9234. oldal) (a cég15. által kibocsátott számlákat az ügyészség nem tette a vád tárgyává).

[369] XVII. pont: a cég13. a bevallásaiban szerepeltetett összesen 24.081.350 Ft Áfa-tartamú számla közül a cég17. 21 millió Ft, míg az cég4. 2,4 millió Ft áfa-tartalmú számlát állított ki, a valótlan áfa-tartalmú adóbevallás alapján a cég13-t illetően az adóhiány mértéke – helyesen - 24.081.000 Ft forint, melyből a cég17. nevében mintegy 21.415.000 millió Ft, míg a VII. rendű vádlott által képviselt Kft1. mintegy 2.666.000 millió Ft Áfa-tartamú számla rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a jogosulatlan visszaigényléshez (15. kötet 9765- 9797. oldal).

[370] A tényállás további hiányossága, hogy a XVI. tényállási pontnál nem tartalmazza külön-külön a céget képviselő vádlottak érintettségét a vagyoni hátrányt illetően.

A tényállás szerint a cég17 Kereskedelmi Kft. önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője és képviselője 2006. IV. negyedévtől 2007. II. negyedévig terjedő időszakban Terhelt16 XVI. rendű vádlott volt, Terhelt5 VI. rendű vádlott pedig 2007.III. és IV. negyedévben képviselte a céget, ebből következően a XVI. rendű vádlott terhére róható vagyoni hátrány a jogosulatlan visszaigényléssel veszélyeztetett értékből 8.430.000 Ft, V. rendű vádlott tekintetében a vagyoni hátrány mértéke 6.679.000 Ft (15. kötet 9631. oldal). Mindebből következően a cég17.-ét 2006. IV. negyedévtől 2007. II. negyedévig képviselő XVI. rendű vádlott a XVII. pontot illető közreműködése 9.451.000, míg V. rendű vádlotté 11.964.000 forint (15.kötet 9787 o.).

[371] A fenti változtatásokkal a tényállás a Be.592.§ (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságokról mentessé vált, ezért az 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadóvá vált.

[372] Az elsőfokú bíróság által megállapított és az ítéltábla által korrigált tényállás a büntetőjogi megítélés szempontjából releváns valamennyi tényt tartalmazza, az adatokat kellő részletességgel jelöli meg.

[373] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok számbavétele és értékelése során indokolási kötelezettségét - a védelmi állásponttal szemben - a szükséges mértékben teljesítette.

[374] Az ítéletben részletesen bemutatta a terheltek védekezését, a rendelkezésre álló bizonyítékokat és helytálló érvek mentén fejtette ki, hogy a vádlottaknak a lánc ügyletek mögötti gazdasági események valóságát és azon keresztül az adólevonási jog jogszerű gyakorlását állító előadásával szemben mely bizonyítékok alapján és milyen indokok mentén vont következtetést arra, hogy az ügy szereplői esetében a valós üzleti szándék hiányzott, az adásvételek kifejezetten az áfa visszafizetési kötelezettség kijátszása illetve az adólevonási jog jogszerű gyakorlása látszatának keltése, végső soron az adóbevétel jogosulatlan csökkentése érdekében került sor.

[375] Kellő indokát adta annak is, hogy miért utasította el a bizonyítási indítványokat, amely indokok helytállóak, meggyőzőek, melyekkel az ítéltábla is egyetért, azzal, hogy a másodfokú eljárásban sem merült fel a bizonyítás kiegészítésének szükségessége, ilyen indítvány a jogorvoslati kérelmek előterjesztése során fel sem merült.

[376] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége alapvetően helytálló, csak kisebb kiegészítésre szorul.

[377] A vád tárgyává tett költségvetési csalás törvényi tényállása keretdiszpozíció, az abban hivatkozott jogszabály írja elő és szabályozza az adókötelezettség teljesítésének feltételeit, amelyeket megsértve és az adóhatóságot megtévesztve az adóbevétel csökkentése büntetendővé válik.

[378] A büntető eljárással érintett cselekmények jórészt a 2007-es évben, kisebb részt 2006. illetve 2008. évben valósultak meg, akkor az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXXIV. törvény (régí Áfa tv.) volt hatályban, ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helytállóan hivatkozott.

[379] A törvényszék a régí Áfa tv. releváns rendelkezéseit részletesen és csaknem teljeskörűen idézte (220. oldal), a törvényi rendelkezéseket az ítéltábla az alábbiakkal szerint egészíti ki: A régí Áfa tv. 28. § (1) bekezdése állapította meg a felszámítandó adó mértékét, az adó alapjának 20 százalékában.

[380] A 41. § (5) alapján a számlában feltüntetett adatok valódiságáért a kibocsátó felelős. A bizonylatban vevőként feltüntetett adóalany adózással kapcsolatos jogai nem sérülhetnek, ha az adóköteles vállalkozó a termékértékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás körülményeit illetően kellő körültekintéssel járt el.

[381] A 166. § (2) alapján a számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie.

[382] A fenti jogszabályhelyek szerint az adó visszaigénylés teljesítésének elsődleges feltétele az olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelyről alakilag és tartalmilag hiteles, megbízható és helytálló adatokat tartalmazó számlát állítanak ki. A számla akkor tekinthető hiteles bizonylatnak, ha annak valamennyi adata helytálló, a számlán feltüntetett adatok bármelyikének valótlansága megdönti a számla hitelességét. Hiteles számla hiányában az áfa visszaigénylésre vonatkozó kérelmet az adóhatóságnak el kell utasítania. Ha a számla hitelességéhez kétség fér és az adózó a gazdasági esemény tényleges megtörténtét igazoló más, külső vagy belső bizonylattal nem rendelkezik, vagy azok hitelességéhez kétség fér a hatóság az őt terhelő tényállás-tisztázási kötelezettségei keretében köteles megkísérlni az adózó szerződéses partnerei nyilatkozatának beszerzésével a számviteli nyilvántartásba történő betekintéssel, célvizsgálattal, tanúvallomással és minden egyéb törvényes eszközzel a tényállás felderítését.

[383] A költségvetést károsító bűncselekmények sajátossága, hogy a bizonyítási eljárás gerincét az adóhatósági vizsgálat anyaga adja, az ítéltábla megállapította, hogy jelen

ügyben az adóhatóság az adókötelezettség teljesítésének ellenőrzése során a jogszabályban előírtak szerint járt el, a hatósági eljárás során beszerzett és keletkezett bizonyítékok törvényességéhez kétség nem fér, azok a büntetőeljárás során felhasználhatóak.

[384] Az adóhatóság jelen ügyben érintett cégek közül a fő beszállítóként megjelölt cég5. esetében megállapította, hogy a bevallási kötelezettségének nem tett eleget, tevékenységet igazoló semmilyen bizonylattal nem rendelkezett.

[385] A lefolytatott vizsgálat a II. pontban érintett cégek kivételével megállapította, hogy azok áruval nem rendelkeztek, egyikük sem végzett valós tevékenységet, ahogyan az egyes vád tárgyává tett bevallásokban feltüntetett beszállítóik, vevőik sem.

[386] Ugyanígy a vádiratban szereplő külföldi cégekről is megállapította, hogy azok valós tevékenységet nem folytattak.

[387] Az elsőfokú bíróság a bizonyítás a bizonyítékok értékelése körében a vádlottak védekezését szem előtt tartva végezte a bizonyítékok összevetését (202. oldalától 219. oldal) és foglalta össze az azokból levont következtetéseit.

[388] A törvényszék a számlázási láncolatban lévő cégek vizsgálata során rendelkezésre álló adóhatósági anyag, a könyvszakértői vélemény, - kisebb részben - a tanúvallomások, továbbá a rendelkezésre álló tárgyi bizonyítékok - jórészt az V. rendű vádlott érdekeltiségébe tartozó helyiségekben végzett házkutatás során lefoglalt bizonyítékok -, valamint a leplezett eszközök révén szerzett lehallgatási anyag alapján helyesen vetette el a vádlottaknak a gazdasági események valódiságát hangoztató védekezését.

[389] Nem fog helyt az a védelmi felvetés, hogy az elsőfokú bíróság alapvetően VII. rendű és VIII. rendű vádlott vallomására alapította a tényállást, a vallomásokban fellelhető ellentmondásokra tekintet nélkül.

[390] A védői felvetéssel ellentétben az elsőfokú ítélet nem tartalmazza azt, hogy az akár az eljárás kezdetekor tényleges termékértékesítés történt volna. Ezzel ellentétben rögzítette, hogy a vádban írt bálás, használt ruházatot illetően valódi értesítés, tényleges gazdasági tevékenységet nem folyt (202. oldal utolsó előtti bekezdés).

[391] Kétségtelen, hogy az indokolás szerint a termékértékesítés fiktív voltának megállapításához többek között Terhelt7 VII. rendű vallomását vette alapul, és a vádlott nyilatkozata szerint 3-4 hónapig tényleges, valós tevékenység folyt (208. oldal 2., 3. bekezdés), ez azonban nem jelenti azt, hogy a bíróság a vádlott valamennyi nyilatkozatát elfogadta volna, ahogyan erre a bíróság a VII.r. vádlott saját szerepét illetően utalt is (208. oldal utolsó bekezdés).

[392] A bíróság kifejezetten rögzítette, hogy az egyes telefonbeszélgetések is arra utalnak, hogy ténylegesen árumozgás csak akkor történt, ha a valós gazdasági tevékenység

látszatát kívánták kelteni (208. oldal 5. bekezdés), utóbbi megállapítást terhelt¹⁴ idézett vallomása is alátámasztotta.

[393] Ezen túl a lehallgatási anyagokat elemezve is megállapította a törvényszék, hogy a tényleges vagyoni ellenérték fejében tulajdonátruházási szándék, árumozgás egyáltalán nem volt a vád tárgyát képező ügyletek mögött (209. oldal 5. bekezdés).

[394] Mindezek szerint a bíróság VII. rendű vádlott vallomásából a tényleges kereskedelemre vonatkozó részt nem fogadta el, hanem a további bizonyítékok alapján ezzel ellentétes következtetést vont le.

[395] Téves az a védői hivatkozás, hogy a vádban írt kereskedelem lényege valamilyen áru megléte és annak egymás közti adásvétele, ezzel szemben a bűncselekmény lényege a valódi kereskedelem látszata az adóhatóság megtévesztése érdekében, ezért igazolatlan eredetű áru valamilyen szintű mozgatása, szállítmányozása, a raktározása, az adóvizsgálat során való felmutatása nem igazolja a bizonylatokon szereplő áruk beszerzési forrását, valóságát, értékét, és az adóhatóság felé igazolt adásvételét.

[396] Megjegyzést érdemel, hogy a számlákon szerepeltetett termékek nemhogy egyedi azonosítót nem tartalmaztak, a bizonylatok még annak a megjelölését sem tartalmazták, hogy a csomagok milyen fajta ruhát, milyen mennyiségben tartalmaznak. Az adóhatósági vizsgálat során előtalált bálák semmiféle azonosításra nem voltak alkalmasak, az abban lévő áru a csomag bontása nélkül nem volt ellenőrizhető, semmilyen adat nem merült fel arra nézve, hogy az ún. bálákban lévő ruhákat bárki, bármilyen szempont alapján csoportosította, azonosította, számolta, értékét becsülte volna.

[397] Védelmi hivatkozás volt arra is, hogy történhetett termékértékesítés a feltételezett láncolatán kívül is, vagyis az egyes cégek máshonnan is szerezhettek árut, közte olyan cégektől is, amelyek a vádban nem szerepelnek.

[398] Túl azon, hogy egyes cégek ugyan a vádban nem szerepelnek, azonban az adóhatóság megállapítást tett tevékenységük fiktivitására - cég¹⁰⁴, cég⁸ - miután az egyes váddal érintett gazdasági társaságok az adóvizsgálat szerint tényleges tevékenységet nem folytattak, a máshonnan történő beszerzést legfeljebb bizonylatok igazolhatnák, az áru meglétét azonban nem.

[399] Mindezzel együtt - a korábban kifejtettek szerint - az adóvisszaigénylés elsődleges feltétele az alakilag és tartalmilag hiteles, megbízható és minden elemében helytálló adatokat tartalmazó számla. Az adóeljárás során az áru eredetét a bizonylat igazolja, amennyiben az adózó nem a számlán szereplő kereskedőtől vásárolt, úgy egyrészt a számla nem tekinthető hitelesnek, másrészt jogszerű adóvisszaigénylés alapja sem lehet.

[400] Az elsőfokú bíróság által is bizonyítékként értékelt adóvizsgálat eredménye (193-197.o.) szerint a vizsgált társaságok tevékenysége, tulajdonosi köre szorosan összekapcsolódott egymással, a számlázási láncolatok szervezettek, irányítottak voltak, a számlakibocsátó társaságok a számlabefogadó körből kerültek ki, és gyakorlatilag egy

cégcsoporton belüli körbeszámlázás segítségével jogszerűtlen áfa-visszaigénylések sorozatát teremtették meg.

Az értékesítések tárgyát képező termékek származása egy esetben sem igazolt, a helység3ból beszerzett áru egy része az értékesítést követően szintén helység3ba került vissza.

[401] A bemutatott bizonylatok alapján az áru végcélja helység5, illetve helység5n keresztül az ország1. Az adóhatóság megállapította, hogy az érintett külföldi cégek valós kereskedelmi tevékenységet nem folytattak, az áru szállítása nem volt igazolt. A külföldi vevők bejelentett székhelyükön nem voltak megtalálhatók és gazdasági tevékenységet nem végeztek.

[402] Az adóvizsgálat eredménye szerint az árumozgás a bizonylatokkal dokumentált módon nem történhetett, tekintettel arra, hogy sem az áru eredete, sem a végcélja nem volt azonosítható, a számlázási rendszerben szereplő társaságoktól áru nem származhatott, így a számlákon szereplő termékek nem kerülhetett továbbértékesítésre sem.

[403] A széles körben lefolytatott adóhatósági vizsgálat eredményét a fiktív számlázási láncolatot illetően a nyomozás során beszerzett bizonyítékok, a számlák, az áfa-nyilvántartás, és a bankszámlakivonatok, banki forgalmi adatok, az V. rendű vádlott lakóhelyén lefoglalt különböző cégek bélyegzőlenyomatai, könyvelési-, cégiratai és a lefoglalt folyamatábrák, CMR okmányok, valamint VII. és VIII. rendű vádlottak vallomásai, személyi és cégek közti összefonódások megerősítették, és nem utolsósorban telefon-lehallgatással érintett vádlottak ítéletben részletezett (179- 193) beszélgetéseinek tartalma is bizonyítják.

[404] Helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a nyomozati eljárás során V. rendű vádlott lakóhelyén, továbbá az általa bérelt irodában lefoglalt tárgyi bizonyítékok, a számítógépen tárolt dokumentumok, valamint a lehallgatási anyagok, továbbá az ítéletben részletezett vádlotti és tanúvallomások (210-215. oldal) egyértelműen igazolják terhelt5 V. rendű vádlott szervező, vezető szerepét, a vádban érintett valamennyi cég láncolatba való kapcsolódását.

[405] Az V.r. vádlott az értékesítési, számlázási láncolatot a vádiratban szereplő gazdasági társaságok között - a II. pontban írt társaságokat leszámítva - az áru eredetének eltitkolása érdekében, kifejezetten az áfa-levonási joggal való visszaélés érdekében hozta létre, és működtette, közvetlen segítői VI. rendű, IX. rendű, VII. rendű és XIX. rendű vádlott segítségével. Utóbbiak bűncselekmény elkövetésében való részvételét az elsőfokú ítélet a védői kifogással szemben kellően részletezte.

[406] Így Terhelt6 VI. rendű vádlott esetén az ítélet bevezető része (22. oldal utolsó előtti bekezdés) jelöli meg az egyes bűncselekményekben való tevékenységének mibenlétét - arra egyébiránt a másodfokú nyilvános ülésen maga is nyilatkozott -, a vádlott szándékára és tudattartamára vonatkozó bizonyíték VII. rendű vádlott és terhelt14 terhelő vallomásán túl egyes további terhelti nyilatkozatok, továbbá a lehallgatási anyagok tartalma is, melyet az elsőfokú bíróság részletesen elemezve (215. oldal 4. bek. - 216. oldal 4. bekezdésig) vont helyes következtetést a VI.r. vádlott szerepét illetően, megállapítva, hogy a vádlott

tevékenysége túlmutat egy jogi képviselő tevékenységén és feltételezi a háttér alapos ismeretét.

[407] terhelt7 VII. rendű vádlott esetén a cselekményben való közreműködését a láncolatban lévő egyik első beszerzési forrásként megjelölt cég vezetésén túl a saját beismerő vallomása, továbbá a lehallgatási anyag is bizonyítja (207-209.213-216. 217.o. 1. bekezdés).

[408] Terhelt9 IX. rendű vádlott - aki a vádbeli időben V. rendű vádlott élettársa volt - bűncselekményben való közreműködését önmagában igazolja az egyik vevőként jelentkező szlovák cég képviselője, VII. rendű vádlott vallomása, továbbá a lehallgatási anyagok tartalma, eszerint részint közvetítette V. rendű vádlott utasításait, részint maga is hozott döntéseket a szervezést illetően (216. oldal).

[409] Terhelt20 XIX. rendű vádlott tevékenységét igazolja saját vallomása, miszerint maga is vásárolt bálás ruhát a vádban érintett egyik cégtől és foglalkozott azok értékesítésével, terhelti VIII. rendű vádlott vallomása, cselekvőségét, tudattartamát továbbá a lehallgatási anyagok is igazolják, eszerint főként V. rendű vádlott utasításainak közvetítője volt az egyes ügyvezetők felé (211. oldal. 216. oldal.).

[410] Az elsőfokú ítélet szerint bünszövetségben elkövető vádlottak tekintetében több védő hivatkozott arra, hogy az ítéletből hiányzik a vádlottak pontos tevékenységének leírása, az egyes tényállási pontokban való közreműködésük mibenléte.

[411] A bünszövetség a társas bűnelkövetési alakzatok egyike, amely legalább két elkövetőt akár tettesi, akár részesi minőségben feltételez Megállapításának további feltételei a bűncselekmény szervezett elkövetése, hogy ebben való megállapodás, feltételezve, hogy legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, azonban nem jött létre bünszervezet.

[412] Az ítéltábla megjegyzi, jelen ügyben a bünszervezet megállapíthatóságát kizárja, hogy az ügyészség sem vádolta bünszervezetben történő elkövetéssel a vádlottakat.

[413] A bűncselekmények szervezett elkövetésben való megállapodást az elkövetés körülményei, az egyes terhelő vallomások, és a lehallgatási anyagok egyértelműen igazolják, az pedig tény, hogy több bűncselekmény elkövetésére sor került.

[414] A bünszövetséghez nem szükséges, hogy az elkövetők valamennyi cselekményre, azok részleteire kiterjedően, előzetesen mindenben megállapodjanak, hanem a minősítő körülmény megállapíthatóságához elegendő a hallgatólagos, félreérthetetlenül ismétlődő bűnözésre irányuló magatartás is (IV. számú Büntető Elvi Döntés, BH 2017. 253.). Nem szükséges tehát valamennyi bűncselekmény esetén a vádlottak konkrét cselekvőségének történeti tényállásban való részletező leírása, a rendelkezésre álló bizonyítékok ugyanis igazolják, hogy e vádlottak a tényállásban szereplő bűncselekmények elkövetésére szerveződtek, az elkövetést illetően V. - és részben VII. rendű - vádlott bűncselekmény elkövetésére rábíró magatartást tanúsított, míg VI.,IX. és XIX. rendű vádlott - és részben VII. rendű vádlott - tevékenységével a bűncselekmény elkövetését segítette.

[415] Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra is, hogy a további vádlottak tudattartamát igazolják az egyes személyi összefonódások - a legtöbb cégvezetőnek V. rendű vádlotthoz való kapcsolódása - a cégek kapcsolatrendszere, azok körhinta-csalásra utaló jellegzetességei, a vádlottak adóeljárás során tett nyilatkozatai.

[416] A III. rendű vádlott védőjének állításával ellentétben Terhelt3 III.r. vádlott is részt vett a cégei adóigazgatási eljárásában és részletesen nyilatkozott az általa folytatott használt ruha kereskedésről (8. kötet 7.o.).

[417] A többszöri védelmi hivatkozva reagálva az ítéltábla megjegyzi, a bíróság a vádban írt és bűncselekmény elkövetésével vádolt terhelttek tekintetében jár el, a vádlottként nem szereplő személyek büntetőjogi felelőssége, bűncselekményben játszott szerepe (pl. dr. tanú30 esetében) nem tárgya a bizonyítási eljárásnak.

[418] A törvényszék részletesen elemezte a bank2 belső vizsgálata anyagának megállapításait és a vádhoz kapcsolódó banki eseményeket, továbbá értékelte a banki alkalmazottak vallomását is, és helytállóan vont következtetést arra, hogy az egyes cégek közti banki átutalások tényszerűen nem igazolnak jogszerű eljárást. A pénzmozgások minden esetben úgy történtek, hogy egy adott társaságnál a külföldi vevőktől érkezett és ugyanazon bankfiókba befizetett pénzeszegeket egy adott napon több cégen keresztül utalták, majd a végén az összeg készpénzben kifizetésre került. A pénzmozgások kellően igazoltak a beszerzett banki iratok alapján, további bizonyítás, további iratok beszerzése ekörben szükségtelen.

[419] A számlák kiegyenlítésének banki átutalás formájában történő igazolása ugyanazt a célt szolgálta mint a raktározást és a fuvarozást igazoló - egyébiránt többnyire valótlán tartalmú - dokumentáció, vagyis a gazdasági esemény megtörténtének alátámasztását.

[420] Az adóvizsgálati anyag megállapította, hogy mind a tanú11, mind a cég32 Kft. nevében kiállított bizonylatok nem tekinthetők a szállítások megtörténtét hitelesen igazoló dokumentumoknak, bemutatva az áruszállítás tekintetében tett nyilatkozatok és bizonylatok közti ellentmondásokat, és azt is, hogy amennyiben az áru a számlákkal dokumentált módon került volna ténylegesen értékesítésre és szállításra, akkor ugyanaz az áru többször visszakerült volna ugyancsak a raktárba (8. kötet 303- 305. oldal).

[421] A védelmi hivatkozással ellentétben tehát a szállítmányozást, fuvarozást igazoló bizonylatok, tanúvallomások az áru meglétét nem igazolták.

[422] Az áru tárolása tekintetében az adóhatóság hasonló megállapításokat tett, megjelölve, hogy a cégek többsége olyan raktárhelyiséget választott, amelyek az adott nagykereskedelmi tevékenység folytatására gyakorlatilag alkalmatlanok voltak, az áru tárolása szinte valamennyi társaság esetében ugyanabban a bérelt raktárban történt, a bizonylatok, a készlet-nyilvántartások, valamint a raktárméretek alapján a számlákon

feltüntetett mennyiségű áru tárolása a társaságok raktáraiban a bizonylatokon szereplő időpontokban nem volt lehetséges (306.o.).

[423] A tárgyi, okirati bizonyítékokkal ellentétben az áru mozgatásáról nyilatkozó személyek tanúvallomása a számlákon szereplő mennyiségű áru meglétét, és azt, hogy az áru amely cég tulajdonában volt nem bizonyítja.

[424] A II. tényállási pontot illetően az I.r. vádlott által képviselt cégek helyzete annyiban tér el a vádiratban foglalt további társaságokétól, hogy mindkét Kft. a bűncselekmény elkövetését megelőzően több évvel kezdte meg a tevékenységét, a vádban írt adóbevallásban szereplő beszerzések, illetve értékesítések körülményei azonban hasonlóak a vádban szereplő többi cégéhez. Bizonylatok szerint az árut olyan 3 cégtől vásárolták, amelynek működése fiktív volt, áru tehát sem a cég²⁸, sem az cég⁹, sem a cég²⁰-tól nem származhatott.

[425] Egyébiránt a használt bálás ruhák akár található 1-2 új, vagy újszerű ruha is, az azonban teljes mértékben életszerűtlen, hogy kifejezetten gyerekruhák nagy mennyiségben, új állapotban a használt ruhák között fellelhetőek lettek volna, és azokat bárki külön csomagolva (tisztítva?) a számlákon feltüntetett több tízmillió forint értékben értékesítette volna I. rendű vádlott cégei részére.

[426] Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a házkutatás során talált folyamatára is egyértelműen az áfa csalásban érintett céges körhöz kapcsolja I. rendű vádlottat, ahogyan a bizonylatok szerint vele üzleti kapcsolatokban lévő cégek és személyek is (218.oldal).

[427] Az elsőfokú bíróság Terhelt² II. rendű vádlottat felmentette az ellene emelt vád alól, indokolásával, érvelésével (218.o.) a másodfokú bíróság egyetért, azt annyiban egészíti ki, hogy a II.r. vádlott által is képviselt gazdasági társaságok évek óta folytattak másfajta tevékenységet, a vádban szereplő tevékenységet az állítólagos szállítókkal és vevőkkel való kapcsolattartást, a számlák beszerzését a bizonyítékok szerint I. rendű vádlott végezte. A cég korábbi valós tevékenységéről tudva nem bizonyítható, hogy II. rendű vádlott tudomással bírt volna a fiktív számlák beszerzéséről, és adóbevallásban való szerepeltetéséről.

[428] miután a cégek valós tevékenységet is folytattak, így az, hogy a II.r. vádlott néhány dokumentumot aláírt, a bűncselekményben való részvételét, bűnös tudattartalmát kellően nem bizonyítja.

[429] A védelem hivatkozott arra is, hogy a számlabefogadó nem tartozik felelősséggel azért, hogy a számla kibocsátója honnan szerezte az árut, hiszen az általa vásárolt áru eredetére vonatkozóan a partnerek nem rendelkeznek dokumentumokkal.

[430] Ugyanakkor a gazdasági esemény létrejöttét a számlán szereplő, vádban érintett felek közötti gazdasági kapcsolatot semmi sem igazolta, a bankszámlakivonatokat kizárólag a számlák szerinti összegek átutalását bizonyítják. Ez azonban önmagában nem

elégseges a gazdasági esemény igazolására, a kapcsolódó vizsgálatok egyetlen esetben sem vezettek arra az eredményre, mely igazolta volna az értékesített termékek eredetét. Ennek híján nincs olyan hiteles dokumentum, amely igazolná a kiállított számlák hitelességét, a tartalmi hitelesség fogalmának önmagában az adóalany nevére szóló számla nem feleltethető meg.

[431] Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, miszerint a használt ruhák jelentős része köztudomásúlag az helység2ből kerül Kelet-Európába és nem fordítva, így életszerűtlen, hogy használt ruhákat magyar cégek értékesítettek volna rendszeresen helység5ba, majd az áru onnan az helység18-ba került volna. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá a bizonylatokban követhető ügyletek gazdasági ésszerűtlenségére is (207. oldal).

[432] A számlákon szereplő bálás használt ruha semmiféle egyedi azonosítóval nem rendelkezett, ellenértéke nem meghatározható, esetleges ellenőrzés kapcsán ilyen típusú áru könnyen beszerezhető volt.

[433] Az egyes vádpontoknál feltüntetett költség számlákból látható, hogy a cégek az adóbevallásaikban több költség számlát is szerepeltettek, így például az II. vp. esetén az cég16. 2017.XI. 30-án és XII.10-én 6, a vádban is szereplő cégtől fogadott be egyenként 34.550.000 Ft és 450.000 Ft értékű számlát használt ruháról (majd 2018.IV.1-jén mindegyikből 450.000 forintot sztorizott). A csak ekkor beszerezett 240.000.000 forint értékű árunak a későbbiekben még a könyvelésben sincs semmilyen nyoma. Ahogyan egyébiránt a cég48.-tól beszerezett több 10 millió Ft-ot érő árunak sincs nyoma egyik cég esetében sem.

[434] Általában véve csak a vádban szereplő számlák szerint az egyes cégek között rövid időn belül több százmilliós tételben zajlott hasznátruha kereskedés, anélkül, hogy bárki az árut mennyiségileg és minőségileg vizsgálta volna, magyarországi értékesítésével bárki foglalkozott volna.

[435] A védelmi állásponttal ellentétben az igazságügyi szakértő által készített szakvélemény felhasználására törvényesen került sor. A szakvélemény hitelességét nem befolyásolja a nyomozóhatóság alapvetése, miszerint szakértőnek vizsgálatra átadott számlák mögött valós tevékenység nem volt. A szakértő feladata nem annak megválaszolása volt - erre kompetenciája sincs -, hogy a számlán szereplő gazdasági események megvalósultak-e, hanem a rendelkezésre álló bizonylatok rendszerezése és értékelése alapján a gazdasági események folyamatának felvázolása, továbbá az adóbevételt érintő hiány kimunkálása volt. Szakértői módszeréről, a vizsgált anyagokról és megállapításairól az írásbeli szakvéleményben és szóbeli meghallgatása során is részletesen nyilatkozott, felhívta a figyelmet azokra a körülményekre, amelyek a gazdasági események megtörténtének vizsgálata körében relevanciával bírhatnak. A megfelelő szakértelemmel, kompetenciával rendelkező szakértő - akinek elfogulatlanságához kétség sem fért - által készített szakértői vélemény megalapozottságát támadó védői érvelés nem foghatott helyt.

[436] A törvényszék mindezek szerint helytállóan vont következtetést arra, hogy a termékértékesítési láncolat felállítására azért került sor, hogy a láncban utolsó magyarországi szereplőnél jelentős összegű áfa-visszaigénylés keletkezzen. A számlákon szereplő gazdasági

esemény, értékesítés, egyik vizsgált cég esetében sem történt, az egyes cégek között áruk adásvétele nem folyt, a számlákon szereplő áruk értékesítésére és beszerzésére vonatkozó szándék egy esetben sem igazolódott, a raktározási és fuvarozási tevékenységet arra használták fel, hogy a számlákon szereplő, az adóbevallás szempontjából relevanciával bíró áruk adásvételét valóságosnak tüntessék fel.

[437] Összességében a védelem tényállást sérelmező ellenérvei, nem hoztak fel olyan körülményt, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezné, a tényállás megalapozottságát vitató, illetve az ítélet hatályon kívül helyezését célzó jogorvoslati kérelmek így eredménytelennek bizonyultak.

[438] A tényállás a teljes körű bizonyítás lefolytatását követően beszerzett bizonyítékok hiánytalan, a logika szabályainak megfelelő értékelésén alapul, így a védelem által felmentés érdekében bejelentett fellebbezések eredményre nem vezethettek.

[439] A fentiek szerint az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállás alapján törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, továbbá II. rendű vádlottat illetően törvényes rendelkezést hozott a felmentés felől.

[440] Bűncselekmények minősítése nagyobb részt megfelel az anyagi jogi szabályoknak, csak kisebb részben szorul korrigálásra, kiegészítésre.

[441] Az elsőfokú bíróság az elkövetőkkel szemben az elbíráláskor hatályos törvényt alkalmazta, helyesen, hiszen az elbíráláskor hatályos Btk. 396. § alkalmazása számukra a Btk. 2. § szerint kedvezőbb elbírálást eredményez.

[442] Az ítéltábla törvényszék okfejtését annyiban egészíti ki, hogy a költségvetési csalás törvényi egysége mellett az elkövetési érték azóta bekövetkezett változása, az értékhatárok emelkedése és a feltételes szabadságra bocsáthatóság is enyhébb elbírálást jelent vádlottak számára.

[443] Az elbíráláskor hatályos jogszabályokat alkalmazva az elsőfokú bíróság helytelenül minősítette a költségvetési csalás büntettként értékelt cselekményeket folytatólagosan elkövetettnek.

[444] A Btk. 396. §-a szerinti költségvetési csalás törvényi egység, miután valamennyi adónemre és adóbevallás időszakra - a vádemelésig – elkövetett, vagyoni hátrányt okozó cselekmény ebbe az egységbe tartozik, a folytatólagosság megállapítása kizárt.

[445] Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az I. rendű, III. rendű, IV. rendű, V. rendű, VI. rendű, VII. rendű, IX. rendű, XI. rendű, XV. rendű, XVI. rendű, XVIII. rendű, XIX. és XX. rendű vádlott tekintetében a költségvetési csalás büntetettét illetően a folytatólagos elkövetést utalást mellőzte, ahogyan a súlyosító körülmények közül is.

[446] Az ítéltábla megállapította, hogy valamennyi tényállásban foglalt bűncselekményt elkövető vádlott tekintetében helytelen a Btk. 396. § (1) bekezdés b) pontjára való hivatkozás.

[447] Ennek magyarázata, hogy míg a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja azt rendeli büntetni, aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség, költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy valós tény elhallgatja, addig a b) pont szerint az büntetendő, aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogosulatlanul vesz igénybe. Utóbbi tipikusan valamely adó, illetve olyan vámkedvezményre vonatkozik, mely a gazdasági társaságok részéről valós működést feltételez. Az elkövető az őt terhelő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezmények jogszerű igénybevételének feltételeit ismerve a kedvezményekkel élni szeretne.

Fiktív működés, tevékenység esetén az elkövetőt nem terheli adófizetési kötelezettség, így arra vonatkozóan kedvezményt jogszerűen - és értelemszerűen - nem tud igénybe venni.

A fiktív gazdasági eseményeken alapuló számla befogadása, majd az áfafizetési kötelezettség jogosulatlan csökkentése, avagy jogosulatlan áfa-visszaigénylés céljából való adóbevallásban való felhasználása esetén az elkövető szándéka arra irányul, hogy az adókötelezettség szempontjából jelentős tény tudatos elhallgatásával, vagy valótlan adat közlésével az adóhatóságot megtéveszse és ennek eredményeként az adóbevétel csökkenését idézze elő.

Mindezek alapján valamennyi vádlottat érintően a költségvetési csalás büntette a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik, majd a bűncselekmény az okozott vagyoni hátrány mértéke szerint, illetve V. rendű, VI. rendű, VII. rendű, IX. rendű és XIX. rendű vádlott esetében a Btk. 459.§ (1) bekezdés 1. pont szerint bünszövetségben elkövetettnek, a különböző adóbevallási időszakot érintően többször, haszonszerzésre törekedve megvalósuló jogtalan adó-visszaigénylést célzó cselekmények a 459.§ (3) bekezdés 28. pont alapján üzletszerűnek is minősülnek.

[448] A törvényszék többnyire - II. vádpontot érintően a III. rendű vádlott kivételével - helyesen minősítette a részesi cselekményeket többrendbelinek.

A részesi cselekmény minősítése és rendbelisége a tettesi alapcselekményhez igazodik, a részesi elkövető felelősségének a tettesi alapcselekmény szab határt (BH2015. 178.).

Az EBH 2019. B. 6. elvi határozata szerint a részesként elkövetett költségvetési csalási cselekmény, mint tényálláson kívüli magatartás nem vonható a tettesként elkövetett cselekménnyel törvényi egységbe, ha a részes a különböző tettes által elkövetett alapcselekményhez fűződően követte el a költségvetési csalást, a részesi cselekmény rendbelisége a tettesi alapcselekményhez igazodik.

Mindezek szerint IV. rendű, V. rendű, VI. rendű, VII. rendű, VIII. rendű, IX. rendű, XI. rendű, XVI. rendű, XVIII. rendű, XIX. rendű és XX. rendű vádlott esetében az elsőfokú bíróság a részesi magatartásokat helyesen minősítette.

Ugyanezen elvi határozat - és az egységes bírói gyakorlat - szerint a részesi magatartások csak akkor alkotnak törvényi egységet, ha azonos tettes cselekményeihez kapcsolódnak.

A II. tényállási pont szerinti Terhelt3 III. rendű vádlott fiktív tartalmú számlák átadásával a terhelt1 I. rendű vádlott által képviselt cég1. és cég2. esetében is közreműködött az adóhatóság megtévesztésében, így a II. pontot illetően cselekménye egységesen bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont (4) b) pont) szerint minősül.

[449] A törvényszék a bünszövetségben lévő vádlottak - V. rendű, VI. rendű, VII. rendű, IX. rendű és XIX. rendű vádlott - esetében a terhükre megállapított 14 rb. költségvetési csalás büntettéből 6 rb-t. kísérletként minősített, elmulasztotta ugyanakkor megjelölni, hogy a kísérlet mely tényállási pontokra vonatkozik, továbbá nem adta magyarázatát annak, hogy miért tért el az ügyési minősítésben szereplő 11 rb. kísérlettel.

[450] A történeti tényállás szerint a III., XII., XIV. és XV. pontokban foglalt bűncselekmények esetén az adóhatóságtól igényelt áfa kiutalására nem került sor, ezért a bűncselekmény minősítése ahhoz igazodik, hogy az elkövetők milyen vagyoni hátrányt okoztak volna, cselekményük a Btk. 10.§ (1) szerint kísérletnek minősül.

[451] További több esetben, így a II., IV., V., VIII., XI., XIII. és a XVI. tényállási pontokban foglalt történeti tényállás szerint az adóhatóság a valótlan tartalmú adóbevallások alapján csak az azon szereplő összeg egy részét utalta ki, azt meghaladóan az áfa-visszaigénylés iránti kérelmet elutasította. A bűncselekménnyel veszélyeztetett érték és az adóhatóság által kiutalt összeg - a XI. és XIII. tényállási pontok kivételével - ugyanazon értékhatáron belüli, így az állandó bírói gyakorlatra tekintettel a XI. és XIII. tényállási pont kivételével az elkövetők terhére a kiutalt összeg erejéig a bűncselekmény befejezett stádiuma alapítandó meg.

[452] Mindezek szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapított meg a bünszövetségben lévő vádlottak terhére a 6 rendbeli kísérletet, a III., XI., XII., XIII., XIV. és a XV. tényállási pontokat illetően.

[453] A fenti okfejtés alapján helyes továbbá Terhelt11 XI. rendű vádlott tekintetében a III. és XIV. tényállási pontokban, Terhelt21 XX. rendű vádlott esetén pedig a XI. és XIV. tényállási pontban foglalt cselekményük kísérletként való minősítése is.

[454] Végül az egyes tényállási pontoknál végzett kiigazítás, a vádlottakra lebontott vagyoni hátrány mértéke minden esetben csökkentette az egyes vádlottak terhére róható összeget, értékhatárváltozást azonban nem eredményezett, így a minősítésre egyetlen esetben sem volt kihatása.

[455] A védelmi állásponttal ellentétben az elsőfokú bíróság kifejezetten megjelölte, hogy a hamis magánokirat felhasználása vétségében bűnösnek való kimondás valamennyi vádlottat érintően a fiktív bizonylatok, számlák felhasználásán alapul, a tettesi, részesi elkövetői minőség igazodik a költségvetési csalás elkövetői minőségéhez. A hamis

tartalmú adóbevallások benyújtásához hamis tartalmú magánokiratok felhasználására is sor került, amely folytatólagosan elkövetett, tekintettel arra, hogy a valótlan tartalmú magánokiratokat ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének megváltoztatása vagy megszűnésének bizonyítására többször használták fel és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak (Kúria 36.BK vélemény).

[456] A büntetés kiszabásánál irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen állapította meg, azokat azonban pontosítani, illetve kiegészíteni szükséges a nyilvános ülésen elhangzottakhoz képest is.

[457] A súlyosító körülmények közül mellőzni kell a folytatólagosságot, a másodfokú eljárás során bekövetkezett időmúlás pedig valamennyi vádlott tekintetében tovább enyhít.

[458] Az elsőfokú bíróság – helyesen - valamennyi vádlott tekintetében enyhítő körülményként értékelte az elkövetéstől számított jelentős időmúlást, elmulasztotta ugyanakkor értékelni az eljárás elhúzódását.

[459] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[460] Az Alkotmánybíróság a 2/2017.(II.10.) AB határozatban kifejtette, a büntetőeljárás elhúzódása nem pusztán időmúlást, vagy hosszú eljárást jelent, hanem felelősségi kérdést is. Az eljárás elhúzódásának fogalma magában foglalja azt, hogy az eljáró bíróság a büntetőeljárás során inaktivitást mutatott, és a lefolytatott eljárás nem minden részletében tükrözi azt az erőfeszítést, amelyet a bíróság az ésszerű határidőn belüli elbírálás érdekében kifejtett.

Jelen ügyben a korábban részletezett pertörténeti adatok szerint az elsőfokú bírósági eljárás során eltelt több mint 10 év a vádlottaknak nem felróható, és sem a cselekmény felderítésével, sem a bizonyítás nehézségével nem magyarázható.

Ennek okán az ítéltábla az eljárás elhúzódását is nagy nyomatékkal értékelte enyhítő körülményként, és ennek tényét a Be.564.§ (4) bekezdés szerint az ítéletben megjelöli.

Itt utal arra az ítéltábla, hogy az elkövetés óta számított 16-17 éves, az elévülési időt meghaladó időmúlás az eljárás elhúzódásával egyetemben nehezíti, hogy a vádlottakkal szemben az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához igazodó, tetтарыныос бűntетést szabhasson ki a bíróság.

[461] További enyhítő körülmény VI. rendű, VII. rendű vádlott tekintetében az, hogy kiskorú gyermekek tartásáról gondoskodik, míg XIX. rendű vádlott esetében súlyos betegsége, megromlott egészségi állapota.

[462] A kiegészített, illetve helyesbített бűнөсségи körülményekre figyelemmel helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy a бűntетési célok eléréséhez

VIII. rendű vádlott kivételével valamennyiük esetében szükséges a szabadságvesztés büntetés kiszabása.

Az enyhítő körülményekre, azon belül nagy nyomatékkal az eljárás elhúzódására figyelemmel az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben nemcsak a legnagyobb tárgyi súlyú bűncselekményt elkövető és legnagyobb vagyoni hátrányt okozó I. rendű vádlott, és az ő cselekményében közreműködő és bűnszövetségben elkövető V., VI., VII. rendű vádlott, továbbá a szintén bűnszövetségben elkövető IX. rendű vádlott, illetve VIII. rendű vádlott esetében van lehetőség az enyhítő szakasz alkalmazására.

[463] Az elsőfokú bíróság egyebekben elmulasztotta XIX. rendű vádlott tekintetében a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontja szerinti enyhítő szakaszt megjelölni, holott a terhére rótt legsúlyosabb bűncselekmény legkisebb büntetési tétele öt év szabadságvesztés, melyhez képest az elsőfokú bíróság 2 év tartamú szabadságvesztést szabott ki.

[464] Az ítéltábla megállapította, hogy a kiszabott büntetések tartama nem minden esetben áll arányban a bűncselekmények tárgyi súlyával, a vádlottak bűnösségének fokával, a bűnösségi körülményekkel és - különösen I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetéshez képest - nem felel meg a belső arányosság követelményének sem.

[465] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a kiszabott büntetések súlyosítását célzó fellebbezést alaptalannak találta és egyes vádlottak tekintetében a büntetés enyhítését látta indokoltnak.

[466] Ugyanakkor az V. és VIII. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés kellően igazodik a bűncselekmények tárgyi súlyához és a bűnösségi körülményekhez, így a büntetések tekintetében sem súlyosítás, sem enyhítés nem indokolt.

[467] Az ítéltábla VI. és IX. rendű vádlott tekintetében a kiszabott szabadságvesztés mértékét cselekvőségükre, az elkövetésben játszott konkrét szerepükre és az egyéni bűnösségi körülményekre tekintettel túl szigorúan találta, ezért az elsőfokú bíróság által alkalmazott enyhítő szakaszra figyelemmel azt a törvényi minimumban határozta meg.

[468] Mindkét vádlott esetében - különösen a kedvező személyi körülményeikre figyelemmel - úgy ítélte meg, hogy alappal feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a Be. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján a velük szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

[469] Az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékára tekintettel az ítéltábla III. rendű, IV. rendű, XI. rendű, XV. rendű, XVI. rendű, XVIII. rendű és XX. rendű vádlottak esetében úgy ítélte meg, hogy a velük szemben kiszabható legkisebb büntetés legkisebb mértéke - 2 év szabadságvesztés - a büntetéskiszabás elveire is figyelemmel túl szigorú lenne, ezért a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés c) pontja alapján a büntetési tételkerethez képest enyhébb szabadságvesztés büntetést szabott ki, annak tartamát az egyes vádlottak cselekvőségéhez, bűnösségi körülményeihez egyéniesítve.

[470] VI. és IX. rendű vádlott tekintetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére figyelemmel az ítéltábla mellőzte a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést.

[471] A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejének tartamát az ítéltábla az egyébként is hosszú ideje húzódó eljárás okán, elsőfokú ítélet óta eltelt további mintegy 1 évi időtartamra tekintettel valamennyi vádlottat érintően csökkentette.

[472] A felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlottak esetében a törvényszék a Be. 102.§ (1) bekezdés alapján helytállóan vizsgálta az előzetes mentesítés lehetőségét.

[473] Az állandó bírói gyakorlat szerint az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegét, az elkövető személyiségét, életvitelét, az elkövetés körülményeit és annak indítókát összevetve kell értékelni.

Mindezen szempontokat figyelembe véve a törvényszék I., III., IV., XV., XI., XVI., XVIII. és XX. rendű vádlottak tekintetében helytállóan döntött az előzetes mentesítésről, az ítéltábla megjegyzi a 2019. február 27-én tartott perbeszédében az elsőfokon eljáró ügyész e vádlottakat - kivéve XVI. rendű - illetően maga sem ellenezte az előzetes mentesítésüket. Ezzel szemben az ügyészi fellebbezés valamennyi a vádbeszédben szereplő vádlott tekintetében az előzetes mentesítés mellőzését is célozta, alaptalanul.

[474] A másodfokú ítéletben felfüggesztett szabadságvesztéssel érintett VI. és IX. rendű vádlottakat az ítéltábla az elkövetett bűncselekmények nagy számú halmazata, saját cselekvőségük, továbbá a bünszövetségben való elkövetés okán az előzetes mentesítésre nem találta méltónak, ezért őket a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesítette.

[475] A Btk. 50. § (1) és (2) bekezdése szerint a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélt vádlottat, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van pénzbüntetésre is kell ítélni.

A haszonszerzési célzat valamennyi vádlott esetében megállapítható, és - XX. rendű, valamint a XIX. rendű vádlott kivételével - az elsőfokú bíróság az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlya, továbbá az elkövetők vagyoni személyi és jövedelmi viszonyaihoz arányosított pénzbüntetést szabott ki.

Az ítéltábla pusztán XIX. rendű vádlott tekintetében találta úgy, hogy a pénzbüntetés kiszabásához megfelelő jövedelemmel nem rendelkezik, míg XX. rendű vádlott tekintetében a jövedelmi viszonyaihoz képest az egy napi tételként meghatározott összeget csökkentette.

[476] Az ítéltábla észlelte, hogy a rendelkező részben meghatározott szabadságvesztés büntetés tartama terhelt⁷ VII. rendű és Terhelt⁹ IX. rendű vádlott tekintetében nem egyezik az ítélet indokolásában szereplő tartammal (2 év 2 hónap helyett 2 év 4 hónap, valamint 2 év 4 hónap helyett 2 év 6 hónap).

A rendelkező rész és az indokolásban közti eltérés esetén a rendelkező részben írt tartam az irányadó, így VII. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértéke 2 év 2 hónap szabadságvesztés, míg IX. rendű vádlott esetén az elírásnak a másodfokú enyhítés okán nincs jelentősége.

[477] Az ítéltábla - egy vádlott kivételével - egyetértett a Fővárosi Törvényszék álláspontjával foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazhatóságát illetően, és maga sem látta indokoltnak VI. rendű vádlott kivételével e büntetés alkalmazását.

Az elkövetés módja és körülményei alapján igazolt, hogy VI. rendű vádlott az elkövetés során ügyvédi felkészültségét, képzettségét használta fel, a bűncselekményeket az ügyvédi foglalkozás szabályainak olyan súlyos megszegésével követ el, amelynek okán a Btk. 52. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem mellőzhető vele szemben a jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás büntetés alkalmazása (18/2007. BK vélemény).

[478] Az ítéltábla az egyéb joghátrányok mérséklését nem tartotta indokoltnak, így ezen túl a védelem enyhítésre irányuló fellebbezését sem találta alaposnak.

[479] Az ítélet egyéb, az egyszerűsített felülvizsgálati tárgyat képező rendelkezései törvényesek.

[480] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) alapján - V. és VIII. rendű vádlott kivételével - megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú ítéletet a 605. § (1) értelmében helybenhagyta.

[481] A másodfokú eljárás során a kirendelt védői díjakkal kapcsolatos bűnügyi költség megfizetéséről az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdés alapján határozott.

[482] A védők által elterjesztett, a pénzbüntetés megfizetésére vonatkozó részletfizetési kérelmet az ítéltábla a 2013. évi CCXL. törvény 42.§ (1) bekezdés alapján nem tartotta indokoltnak, ezért kérelmüket elutasította.

Budapest, 2023. június 15. napján

dr. Magócsi István
a tanács elnöke

dr. Kósa Zsuzsanna
előadó bíró

dr. Fatalin Judit
bíró

A Fővárosi Törvényszék 6.B.1945/2021/390. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.35/2023/58. számú ítéletében írt változtatással Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 IV.r., Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r., Terhelt7 VII.r., Terhelt8 VIII.r., Terhelt9 IX.r., Terhelt11 XI.r., Terhelt15 XV.r., Terhelt16 XVI.r., Terhelt19 XVIII.r., Terhelt20 XIX.r. és Terhelt21 XX.r. vádlott tekintetében jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. június 15. napján

dr. Magócsi István
a tanács elnöke